

JAARVERSLAG 2023

Stichting Cultura Nova

TAWA, *Gratte Ciel*, Openingsvoorstelling, Foto: Marcel van Hoorn

Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG	3
VOORWOORD	3
MISSIE, VISIE EN PROFIEL	4
CULTURA NOVA IN 2023.....	6
MEDIA EN PUBLIEK	14
BELANGRIJKE STAKEHOLDERS.....	15
STICHTING CULTURA NOVA.....	16
ORGANISATIE	16
TOEKOMST EN RISICOPROFIEL	18
CULTURA NOVA EN DE CODES.....	20
GOVERNANCE CODE CULTUUR	20
CODE CULTURELE DIVERSITEIT EN INCLUSIE	21
FAIR PRACTICE CODE	23
BEDRIJFSRESULTAAT, RESULTAATBESTEMMING, RATIO'S	25
FISCAAL.....	25
VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT	26
RELEVANTE (NEVEN)FUNCTIES RAAD VAN TOEZICHT	28
JAARREKENING	29
BALANS	29
EXPLOITATIEREKENING 2022	30
GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	32
TOELICHTING OP DE BALANS.....	34
TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING	38
CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT	40
PRESTATIEVERANTWOORDING EN SPEELLIJST	43
BIJLAGEN	47
BIJLAGE 1 OVERZICHT PARTNERS	47
BIJLAGE 2 ACTIVITEITENVERSLAG CULTURA NOVA 2023	48

Bestuursverslag

Voorwoord

We schrijven dit voorwoord in april 2024. Na jaren van Corona-maatregelen met beperkingen of zelfs complete lockdowns was er in de voorbereiding van de 32ste editie van Cultura Nova eindelijk geen directe dreiging meer van maatregelen als gevolg van Covid. De 32ste editie was ook de eerste editie onder de artistieke leiding van Lieke Benders. Met een gevarieerd programma met meer dan 300 voorstellingen en activiteiten van ruim 70 gezelschappen en makers, waaronder 17 premières en 30 coproducties, wist het festival ruim 65.000 bezoeken te realiseren, nog los van de tienduizenden kijkers op L1 TV en internet.

Cultura Nova 2023 werd op spectaculaire wijze geopend met de voorstelling TAWA van het Franse Gratte Ciel. Dit gezelschap betoverde het publiek niet één, maar twee avonden met een overvloed aan kleurrijke snippers. Dit werd gevolgd door de adembenemende parade The Sirens' Song van het eveneens Franse gezelschap Mécanique Vivante. Dit optreden markeerde de opening van het gerenoveerde Raadhuis en het nieuwe Stadskantoor in Heerlen en zette de toon voor de rest van het festival.

Eindelijk verlost van de dreiging van Covid om plaats te maken voor nieuwe onzekerheid; de vreselijke oorlogen in Oekraïne en Israël waarbij naast het menselijke drama de economische gevolgen en onzekerheden toenamen met hoge inflatie tot gevolg. Ondanks forse kostenstijgingen als gevolg van inflatie en krapte op de arbeidsmarkt is het gelukt om een mooie en complete 32ste editie te presenteren!

We zullen ons ook de komende jaren blijven inzetten om het culturele eco-systeem en het bredere cultuurleven in en om Cultura Nova, Parkstad, Zuid Limburg en de Euregio versterkt te doen terugveren. Om zo ook te helpen het sociale en economische leven in de regio weer mee op gang te brengen. We beschouwen dat als onze schone plicht.

Dit Jaarverslag begint traditiegetrouw met onze missie, de kernwaarden van Cultura Nova, het verhaal over wat en wie we zijn. Daarna volgt het verslag van onze activiteiten in 2023. Het culturele leven heeft de draad weer opgepakt. Mogelijk sterker dan ooit. Op naar de toekomst!

Namens de Raad van Toezicht en Directie van Cultura Nova,

Astrid Boeijen en Rocco Malherbe.

Missie, visie en profiel

Cultura Nova

Artistiek profiel

Cultura Nova is een jaarlijks terugkerend tiendaags festival voor een breed publiek uit Limburg en verder met beeldend theater, muziek, dans, performances, jeugdtheater, kunst, debat en meer van grote internationale gezelschappen tot jong lokaal talent. Het festival speelt zich sinds 1991 af in Heerlen en de omliggende gemeenten in Parkstad Limburg. In het hart van de brede programmering van het festival draait het om de verbindende kracht van beeldend theater. Cultura Nova viert deze kracht in het groot en klein, vanuit de wens om het hele spectrum tussen spektakel en verstillings, vernieuwing en traditie, analoog en digitaal, tussen de taal van het beeld en die van het verhaal naast elkaar te programmeren. Omdat deze breedte het mogelijk maakt om zoveel mogelijk mensen van alle leeftijden en vanuit alle achtergronden te raken en te verrijken met kunst en cultuur. Maar ook omdat juist deze tegenstellingen voor de spanning – het theater – zorgen die de kunsten vooruithelpen en waar makers en zeker ook het nieuwsgierige publiek naar verlangen.

Cultura Nova 2023 was het eerste festival dat onder artistieke leiding van Lieke Benders tot stand kwam. Met een gevarieerd programma met meer dan 300 (veelal uitverkochte) voorstellingen en activiteiten van ruim 70 artiesten en gezelschappen, waaronder 17 premières en 30 coproducties, wist het festival tussen de openingsvoorstelling op vrijdag 25 augustus en de finale op 3 september 2023 ruim 65.000 bezoekers te trekken. Cultuursnuivers, gezinnen, ouderen, jongeren en festivalliefhebbers uit de hele provincie, maar ook passanten, toeristen en vele anderen bezochten het festival om zich te laten verrassen door bekende en minder bekende makers maar ook om er te zijn: om iets te drinken of te relaxen op het festivalplein. Maar het festival kent niet alleen toeschouwers: de wens om zoveel mogelijk mensen, makers en publiek, actief te laten participeren in projecten van Cultura Nova loopt als een rode draad door het programma heen.

Drie artistieke lijnen

Een festival dat ontroert, fascineert, schuurt en verbindt, dat was Cultura Nova ook in 2023. Zoals in het kunstenplan 2020-2024 vastgelegd vierden we het festival via drie artistieke lijnen. 1) **Cultura Nova viert de verbeelding**: het festival staat in een lange traditie van internationaal beeldend theater voor volwassenen en jeugd. Waar de verbeelding regeert, vallen taalbarrières weg en slaat de verwondering toe. De beelden verbinden en verbreederen; ze worden onderdeel van het collectieve geheugen van de bevolking en maken de inwoners trots op hun omgeving. Tegelijk verankeren ze de waardevolle positie die Cultura Nova in en voor deze regio vervult; iedereen kent het festival. 2) **Cultura Nova verlegt de route**: het festival voerde het publiek ook in 2023 letterlijk naar tal van ongewone plekken. Laika's Outsider over de Unabomber, die zich jarenlang zonder elektriciteit en stromend water terugtrok in een blokhut in het bos, speelde zich ook op Cultura Nova af in een afgelegen Beukenbos met in de verte zicht op een klein stukje bewoonde wereld. De locatie versterkte het fascinerende en door Frank Dierens voortreffelijk gespeelde verhaal van Ted Kaczynski, die in 2023 overigens dood in zijn cel in Amerika gevonden is. Meer in figuurlijke zin verlegden we de route met bijzondere locatievoorstellingen die het blikveld van het publiek verbreden, nieuwe perspectieven openen en/of een bijzonder stukje (geschiedenis van de) regio blootleggen. 3) **Cultura Nova versterkt het contrast**. In Parkstad, vooral in Heerlen schuurt het. De resten van het industriële verleden tekenen zich scherp af tegen het idyllisch glooiende landschap van Limburgse heuvels. Het modernistische Glaspaleis contrasteert met de middeleeuwse Pancratiuskerk. Oude kloosters komen in één blik samen met metershoge murals. Cultura Nova houdt van dit contrast en

draagt er graag een steentje aan bij met contrastrijke voorstellingen die de fantasie prikkelen, voor spanning zorgen, verwachtingspatronen doorbreken en voor nieuwe ervaringen zorgen die verrassen en beklijven.

Door consequent volgens deze drie lijnen te programmeren heeft Cultura Nova een sterk imago opgebouwd als avontuurlijk en grensverleggend beeldend festival. Hoe graag het festival de regio ook wakker schudt op inhoud, onder de streep is Cultura Nova vooral een verbinder en succesvolle bruggenbouwer: tussen (inter)nationale, regionale en lokale kunstenaars, makers en gezelschappen, tussen disciplines en genres, tussen makers, podia en publiek, tussen oude en nieuwe tradities, gevestigde namen en nieuw talent, tussen stad en regio en de steden onderling, tussen de cultuursector, sociaal-maatschappelijke en economische domeinen. En die (meer)waarde van ons festival wordt ook gezien, getuige onderstaande krantenkop in de Volkskrant over Cultura Nova 2023:

“In Heerlen fungeren kunst en cultuur als bruggenbouwer.” - Volkskrant, 29 augustus 2023

Vanuit de missie, artistieke visie en de meerwaarde die het festival ambieert voor zijn omgeving:

1. Presenteert en (co)produceert Cultura Nova een breed spectrum aan podiumkunstproducties, die laagdrempelig toegankelijk zijn voor een groot, breed en divers publiek.
2. Vertelt Cultura Nova de verhalen van de regio en geeft deze door aan nieuwe generaties.
3. Betreft Cultura Nova inwoners van stad en regio actief bij het culturele leven in aansprekende participatietrajecten rond actuele maatschappelijke vraagstukken.
4. Biedt Cultura Nova een veilige en inspirerende ontwikkelplek voor makers en jong talent.
5. Is Cultura Nova de bruisende plek in Heerlen en Parkstad Limburg waar publiek en artiesten nieuwe, interessante en waardevolle ervaringen opdoen.

Mécanique Vivante, The Siren Orchestra on Parade door de straten van Voerendaal.

Cultura Nova in 2023

“Cultura Nova is groots en breed georiënteerd. Laagdrempelig met een hoge artistieke kwaliteit en door vele gratis activiteiten toegankelijk voor velen. Cultura Nova laat de stad bruisen. Binnen deze al jaren succesvolle formule breng ik graag mijn eigen kleur aan. Er worden nieuwe verhalen verteld van buiten dat doet groeien en er worden verhalen verteld van hier dat doet begrijpen. We hebben in 2023 een afwisselend programma met voorstellingen in het theater, op straat en ook op locaties kunnen presenteren dat een groot publiek van ruim 65.000 dialoog, troost, positiviteit en schoonheid bood. Een festival dat uitnodigde om naar elkaars verhalen te luisteren. In beeld, muziek of taal. Dat is de kracht van theater. En die beleef je samen. Er stond daarom ook een festival dat een viering was. De ene keer groots (en met heel veel kleur en snippers), dan weer intiem klein. Een viering van en vanuit deze regio, die door samenwerking groter en sterker wordt. Met een eigen stem en een eigen verhaal. Een regio, die af en toe een spiegel nodig heeft maar die ook wil bijdragen aan en initiator wil zijn van positieve veranderingen. Die beginnen vaak klein, zoals een persoonlijk verhaal. Of zoals Cirkus Cirkör het in hun poëtisch mooie voorstelling ‘Knitting Peace’ zo krachtig benoemde: ‘Het is gemakkelijk op te geven als je je eigen onbeduidendheid afzet tegen de grootsheid en complexiteit van de wereld. Toch begint elke beweging bij het individu. Door met z’n allen samen te werken aan één gemeenschappelijk doel, kunnen we de wereld echt positief veranderen.’” - Lieke Benders, artistiek leider Cultura Nova over haar eerste festival in 2023.

In 2023 veroverden twee nieuwe gezelschappen de harten van het Cultura Nova publiek; zij stonden voor het eerst op het festival. We openden Cultura Nova 2023 op spectaculaire wijze met het **beeldend theater** van TAWA van het Franse Gratte Ciel. Het was bovendien onze eerste opening bij daglicht, zodat ook gezinnen konden komen kijken. En van die gelegenheid is volop gebruik gemaakt. Gratte Ciel betoverde het publiek niet één, maar twee avonden met een overvloed aan kleurrijke papiersnippers. Aansluitend aan de opening volgde de parade The Sirens’ Song van het eveneens Franse gezelschap Mécanique Vivante. In een stoet volgde het publiek de sirenen richting het Stadskantoor dat tijdens Cultura Nova geopend werd. Speciaal voor Cultura Nova ontwikkelde het gezelschap een lied dat vertolkt werd door twee zangeressen uit de (eu)regio en samensmolten in gezang met de sirenes. Later in het festival streek Gratte Ciel nog neer in Brunssum en Kerkrade met hun voorstelling Rouge. En Mécanique Vivant trok met The Siren Orchestra on Parade richting Voerendaal. De keuze om de internationale gezelschappen meerdere malen tijdens het festival te laten spelen, past in de stappen die Cultura Nova maakt om het festival duurzamer te laten zijn zonder (internationale) impact te verliezen.

We vierden de verbeelding met voorstellingen zoals de Nederlandse première van Yé van Circus Baobab uit Guinee; een meeslepende modern circustheatervoorstelling over het leven in Guinee en het belang van schoon drinkwater.

De Belgische theatermakers Jef Van Gestel en Peter Vandemeulebroecke vermaakten met de – letterlijk – melige voorstelling Deeg. Een aaneenschakeling van beeldenpracht. Jorre Vandenbussche (BE) verblufte met Vitus – de ziekte danst mij in het Thermenmuseum van Heerlen. Animal – dance with the living van Théâtre du Centaure vond plaats in de magische omgeving van de Beaujean Zilverzandgroeve. En Cirkus Cirkör uit Zweden bracht met het hiervoor genoemde Knitting Peace een sterke circusvoorstelling die kunst, breien en vrede samenbracht. Theater Heerlen werd voor de gelegenheid gevuld met breiwerken van locals, een project in samenwerking met de lokale wolwinkel Ut Bölke.

We richtten onze blik op het verleden, heden en de toekomst door (**grondgebonden**) verhalen te delen met het publiek over (maatschappelijke) vraagstukken die ons bezighouden. Via Philzuid’s The (Uncertain) Four Seasons openden we de dialoog over de impact van

klimaatverandering. Bij Karlijn Hamers (NL) Siriana, mijn vriendin, David Bade's (NL) Huis van Emoties, en Danae Grannetia's (NL) korte film De mooiste tijd van je leven ging het over geestelijke gezondheid. Bink van Vollenhoven (NL) stelde met Prins Bink het thema genderidentiteit aan de orde. In Stormkamers (NL) Het Gesprek | tussen weelde en gebrek ging het over kansen(on)gelijkheid. Princess Isatu Hassan Bangura (NL)) belichtte in haar indringende monoloog Great Apes of the West Coast de ervaringen van nieuwkomers in Nederland. En er was meer. We organiseerden workshops en landschapsateliers voor kinderen en volwassenen met Stichting The Butterfly House (Stefan Cools en Sandra van den Beuken – NL) en in de vierde editie van de Stadmaakweek verkenden we onder leiding van Bas en Fokka van theatergroep Powerboat nieuwe richtingen voor een inclusievere stad en regio, met een focus op verbinding, duurzaamheid en samenhang.

Naast al deze zeer relevante thema's kreeg ook het actuele thema van kunstmatige intelligentie (AI) alle aandacht. Het al eerder genoemde The (Uncertain) Four Seasons is een eigentijdse interpretatie van Vivaldi's Vier Seizoenen met behulp van AI. Davy van Gerven (NL) onderzocht de impact van AI op theater in Litanie van een Terugkeer. Met daarin een 'nieuwe rol' weggelegd voor de uit Heerlen afkomstige overleden acteur Jeroen Willems. En het collectieve verlangen van het publiek werd door AI gebundeld in de installatie RUMOR // Unfolding Futures door playField (BE). Rond dit boeiende thema organiseerden wij een zondagochtendprogramma met playField, waarin wij met deskundigen, waaronder professor Kay Schröder (verbonden aan de University of Applied Sciences Düsseldorf) inzoomden op het gebruik van AI in de kunsten en de bijzondere uitdagingen die deze technologie met zich meebrengt.

"Last week, I had the incredible opportunity to deliver a lightning talk at the Royal Theater during this year's Cultura Nova Festival. The topic of my talk was 'Generative AI in Art', and I was truly inspired by the program and the other presentations. What stood out the most for me was the societal relevance of the discussions (...) The festival provided a fascinating glimpse into the intersection of AI and the arts, and I'm excited to see how ideas continue to evolve." - Professor Kay Schröder

Cirkus Cirkör, Knitting Piece

Muziek speelt altijd al een belangrijke rol tijdens Cultura Nova. Vaak neemt (live) muziek de rol van taal over in een voorstelling. Maar, wij tonen graag ook projecten waarin muziek, theater en taal/vertelling elkaar raken en versterken. Zo speelde Mathijs Leeuwis een Opus voor een fietsenstalling, nam Sounding Bodies (NL) het publiek mee in een bijzondere auditieve performance, presenteerden wij in samenwerking met (H)EAR BAMBUSO SONORO van Hans van Koolwijk en zette MEUTE (D) de LIMBURGzaal van PLT op zijn kop met hun swingende hedendaagse blaasmuziek. Elke dag was er een muzikaal programma op de culturele vrijplaats KLEIN.BERLIJN (i.s.m. Nieuwe Nor). En traditiegetrouw sloten we de alle tien de festivaldagen af met een gratis toegankelijk concert in de Spiegel tent. Dit podium staat dankzij zijn aandacht voor subgenres die hot zijn op het moment steeds meer te boek als hèt podium in Parkstad waar je opkomende en speciale acts ziet, die je op de reguliere poppodia niet zo gauw tegenkomt en waar je (ook als artiest) nieuwe ervaringen opdoet. In 2023 bevestigden wij deze mooie reputatie en blijven we op zoek naar een nieuw en jong publiek met acts als Romperayo (elektronisch-psychedelische cumbia uit Colombia), Precious Bloom (Aziatische citypop), Sor (op het snijvlak van hiphop en klassiek), Entoto (Ethiojazz) en BABS (rap met een missie) tot Luna Morgenstern (hyper electro-pop), ECHT! (een explosieve mix van hiphop, jazz, funk) en Annelie (minimalistische neoklassiek).

Speciaal voor **jeugd en families** presenteerden wij een internationaal programma met een mix van voorstellingen (voor de verschillende leeftijdsgroepen vanaf 0 jaar) in het theater en op locatie, films, workshops en meespeelactiviteiten. Ook in dit programma vierden we volgens de drie basis programmalijnen van Cultura Nova de verbeelding, verleggen we – op speelse wijze en afgestemd op het leeftijdsniveau – de route en versterken we het contrast. In 2023 deden we dat met gezelschappen uit verschillende landen. Met Compagnia TPO (IT) bouwden de kinderen een denkbeeldige stad stad, De Machienerie (BE) presenteerde in hun Animalium (bijna) uitgestorven diersoorten. Zonzo Compagnie (BE) betoverde met een Litouws volksliedje, Het Kleurfeest (NL) nodigde de kinderen uit voor een groot tekenavontuur. Engruna Teatre (ES) bracht een voorstelling vol harmonie en poëzie. Les Festijeux (FR). Les Festijeux (FR) toverde het festivalplein om in een plein vol uitdagende houten spelen. La Mecànica wees ouders én kinderen op de vaak absurde strijd van ouders om altijd maar het goede voorbeeld te willen geven. En in workshops en landschapsateliers, o.a. van Stichting The Butterfly House (NL) gaven we kinderen levenslessen mee over de waarde van natuur.

Machienerie (BE), Animalium

Engruna Teatre (ES), Univers

Erg belangrijk voor de ontwikkeling van ons festival zijn ook de coproducties die in samenwerking met Cultura Nova tot stand zijn gekomen: in 2023 waren dat er maar liefst 30 **coproducties**. Zo stonden we bijvoorbeeld aan de basis als coproducent van de internationale producties van Théâtre du Centaure (F) / Animal – Dance with the living dat naast Cultura Nova ook te zien was o.a. in Marseille en Parijs en roundABOUT van het Belgische jeugdtheater gezelschap Zonzo dat o.a. te zien was in Lissabon, Brussel en Rouen. De reden om onze naam en expertise aan een maker of productie te verbinden, is meerledig. En dat geldt ook voor onze inbreng: bij de een bieden wij ondersteuning op het gebied van een financiële bijdrage en marketing, de ander ondersteunen wij tevens met productietechnische kennis en kunde. Door samen met toonaangevende makers en nieuwe talenten de grondgebonden verhalen naar boven te halen kunnen wij vanuit de inhoud reliëf geven aan de regio. Zo vertelden wij in 2023 onder meer het bijzondere verhaal over de Nederlandse dichter en P.C. Hooft-prijswinnaar Pierre Kemp (1886-1967). Hij reisde tijdens zijn werkzame leven elke dag van zijn woonplaats Maastricht per trein naar Eyselshoven, waar hij als loonadministrateur op de mijn Laura & Vereniging werkte. In de trein maakte hij notities in de vorm van gedichten of aanzetten daartoe en schreef hij zo honderden gedichten. Tijdens Cultura Nova kopieerden de dichters Frans Budé en Merlijn Huntjens Kemps werkwijze in de poëtische voordacht Langs de lange lange beroete spoorlijn. In Parkstad liggen dergelijke verhalen die ieder voor zich een stukje identiteit van de regio blootleggen nog voor het oprapen. Cultura Nova voegt de daad bij het woord.

Théâtre du Centaure (FR), Animal - Dance with the living

En dat brengt ons ook bij de rol die Cultura Nova wil vervullen voor **talentontwikkeling**. Door talenten vanuit hier de kans te bieden om zich te ontwikkelen en een publiek op te bouwen, bouwen wij actief mee aan professionele podiumkunstproductie in en vanuit Parkstad Limburg. Dat doen wij niet alleen maar samen met VIA ZUID, organisaties als Intro in Situ en de regionale onderwijsinstellingen in het middelbaar en hoger beroepsonderwijs. Het festival van 2023 barstte van het nieuwe talent. Zorba Huisman uit Heerlen toonde haar voorstelling Longen in coproductie met Cultura Nova, die maar liefst vier sterren kreeg van de Volkskrant en in het komende theaterseizoen op tournee gaat door Nederland. The Midnight Specials (NL) presenteerden met Scream Baby Scream een groteske locatievoorstelling bij de Weltervijver. Choreograaf Sharon Wesseling/20Hertz keerde met haar dansvoorstelling Grondslag terug naar haar Heerlense roots. Rosa Vrij (NL) reflecteerde in HOUSE in een kleinschalige setting samen met partner Ben Weir reflecteerden op hun relatie en huis. En Annabel Schouten en Gemma Luz Bosch betoverden (i.s.m. Intro in Situ) het publiek met hun akoestische immersieve installatie Onderbaden.

“Het eerste wat in mij opkomt bij Cultura Nova is een gevoel van vertrouwen en steun vanuit de plek waar ik ben opgegroeid. Van mensen die mij vanaf een jonge leeftijd hebben zien groeien tot de maker die ik nu ben, evenals van vakgenoten die ik bewonder. Daarnaast; inspiratie. Ik heb voorstellingen en beelden gezien die tot op de dag van vandaag nog langskomen in mijn gedachtes.” – Zorba Huisman / Stichting NOX

Ook Celine Daemen is een jonge maker waar wij ons in 2022 en 2023 als coproducent hebben verbonden; haar virtuele opera Euridyce, een afdaling in oneindigheid die het publiek tijdens ons festival één op één beleefde past niet alleen in het beeldende en avontuurlijke aanbod van Cultura Nova maar ook in onze wens om aandacht te besteden aan nieuwe vertelvormen op basis van nieuwe technologieën zoals VR en AI in de podiumkunsten. Celine timmert met haar werk inmiddels internationaal aan de weg. In 2023 won zij de Venice Immersive Grand Prize op het Filmfestival van Venetië met de coproductie Songs for a Passerby.

“Cultura Nova is een belangrijk festival voor de makers van VIA ZUID. Het biedt aan onze merendeels nog jonge en vaak nog onbekende makers een podium waardoor zij in staat zijn hun werk te presenteren voor een potentieel groot publiek. Cultura Nova heeft een kloppend hart voor de ontwikkeling van de podiumkunsten in Limburg en vormt daarmee een onmisbare schakel in het ecosysteem van onze sector.”

– Ton Driessen, algemeen directeur VIA ZUID

Zorba Huisman, Longen

Behalve voor jong talent biedt Cultura Nova ook een ‘open space’ voor **nieuwe sociaal-culturele en maatschappelijke** initiatieven. Of we verbinden initiatieven van anderen met elkaar en zetten theater in om mensen actief bij het culturele leven (en elkaar) in de stad te betrekken. Dergelijke nieuwe samenwerkingen zorgen ervoor dat (theater)makers aansluiting vinden bij sociale contexten en/of specifieke publieksgroepen. Nadat we in 2023 bijvoorbeeld de film *De mooiste tijd van je leven* van de net aan de HKU in Utrecht afgestudeerde uit Heerlen afkomstige filmmaker Danae Grannetia toonden, organiseerden wij bijvoorbeeld een nagesprek over de jeugdgezondheidszorg met de Limburgse tak van de landelijke en internationale organisatie @ease; een inlooplocatie waar jongeren op een laagdrempelige manier hulp en psychische ondersteuning krijgen. Dergelijke verbindingen leggen wij ook in de komende periode rond nieuwe grondgebonden producties.

“Mijn eigen film voor het eerst met publiek bekijken op het reusachtige scherm in de prachtige zaal in het Royal Theater! Alle mooie reacties en fijne gesprekken die ik gehad heb na het vertonen van de film inclusief een waardevol nagesprek... Echt een droom. Ik vind het daarom ook enorm belangrijk dat jongeren juist hier in de provincie worden gestimuleerd om creatief bezig te zijn.” – Danae Grannetia

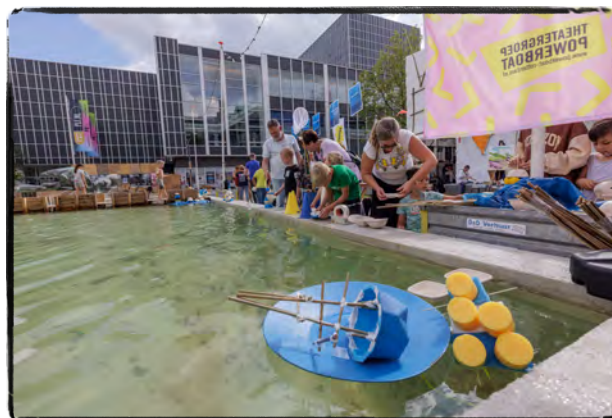
Ook besteedden we in 2023 in samenwerking met Stormkamer uit Breda speciale aandacht aan Heerlen-Noord. Stormkamer resideerde vorig jaar voor het eerst in Heerlen-Noord. Dit stadsdeel van Heerlen beslaat ruim twee derde van het gemeentelijk grondgebied van de stad; er wonen ruim 50.000 mensen. De gevolgen van de mijnsluiting in de jaren 70 van de vorige eeuw waren hier het meest voelbaar, en zijn dit nog steeds. Sinds 2021 is Heerlen-Noord een van de negentien wijken in Nederland waarin bewoners, bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties in een nationaal programma samenwerken aan een betere toekomst met gelijke kansen voor iedereen. Cultura Nova pakt als partner van de Alliantie Heerlen-Noord de handschoen op om mensen via cultuur bij de wijkverbetering te betrekken. In 2023 openden we hiervoor met theatergroep Stormkamer een reeks theatrale stadsgesprekken. Het eerste gesprek ging over de ruimte ‘tussen weelde en gebrek’. Hoe ga je om met mensen die meer of minder hebben dan jij? Hoe komt het dat ongelijkheid al zo lang bestaat? En dat het verschil steeds groter wordt? Stormkamer beet zich vast in dit complexe thema en ging samen met wijkbewoners in gesprek. Inmiddels heeft Stormkamer goede contacten in de wijk opgebouwd en is er een band ontstaan tussen wijkbewoners en theatermakers. Vanuit deze mooie basis zetten we de theatrale gesprekken die wij met Stormkamer in de komende jaren voort, o.a. rond het thema zorg.

Stormkamer, Tussen weelde en gebrek

“Het Nationaal Programma Heerlen-Noord is bezig met een sociale inhaalrace voor de volgende generatie. Daarvoor geldt ook ‘trots als brandstof van onze sociale inhaalrace’. En daar kunnen cultuur, kunst en muziek zeer goed helpen. Stormkamer tijdens Cultura Nova in Heerlen-Noord en later bij onze eigen jaarlijkse evenement was fantastisch en heeft echt ogen geopend bij mensen van het Ministerie voor binnenlandse zaken en bestuurders van de Alliantie Heerlen-Noord. Precies waar we op hoopten!” - Ron Meyer, directeur Nationaal Programma Heerlen-Noord

Na alle voorstellingen die ons in 2023 naar Kerkrade, Voerendaal, Brunssum, Heerlen-Noord en andere bijzondere plekken in de regio brachten, was het altijd weer fijn thuiskomen op **het festivalplein** voor Theater Heerlen. Het kloppend hart van Cultura Nova met de iconische Spiegeltent en elke avond livemuziek. Het Bonnefanten Pop-Up Museum, dat naast het museumpaviljoen de Russian Box had geplaatst; een bijzonder gebouwtje bedacht door de wereldberoemde Italiaanse architect Aldo Rossi, die ook het museumgebouw van het Bonnefanten in Maastricht heeft ontworpen. Hier toonde het museum o.a. de film *Nosferasta: First Bite* van Adam Khalil en Bayley Sweitzer i.s.m. Oba. Iets verderop bevond zich het Huis van Emoties, waarin kunstenaar David Bade en cliënten van Mondriaan aan het werk was. Er waren korte-performances. Onder anderen in het tentje waarin Daan Mathot het publiek in kleine gezelschappen verraste met zijn fantasierijke, vervreemdende, circusachtige mini-voorstellingen. Of de w(h)ondere wereld van de voorstelling *Lost Dog* van het spaanse gezelschap Cal Y Canto Teatro. Op het festivalplein bevond zich ook de pop-up openlucht studio van L1. Er waren gratis spellen en films voor kinderen. En niet te vergeten de heerlijke terrasjes aan de fontein of onder de tent. Ondanks het niet altijd even sprankelende weer in deze editie 2023 bleef het goed toeven op het festivalterrein van Cultura Nova.

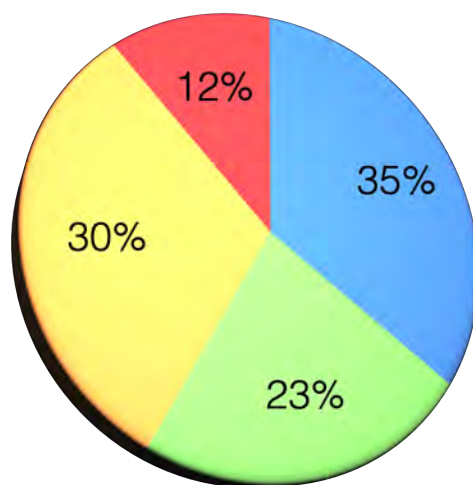

Media en publiek

Kijkers L1 TV 2023	
Cultura Nova TV uitzendingen	203.000
Livestreams	4.600
Totaal	207.600

Social media kanalen CN 2023

	CN	L1	Totaal
Bezoeken	92.745	11.000	103.745

Herkomst kaartkopers CN 2023*

- Heerlen
- Overig Parkstad
- Overig Limburg
- Overig Nederland en buitenland

* Het betreffen hier de herkomstgegevens van de kaartkopers dus niet de bezoekers van activiteiten zonder tickets.

Gemiddelde waardering van de voorstellingen gemeten onder de kaartkopers: **8.7**

Belangrijke stakeholders

Cultura Nova werkt structureel samen met collega-organisaties: Schunck*, Parkstad Limburg Theaters, Poppodium Nieuwe Nor, Filmhuis de Spiegel, Cultuurhuis Heerlen, (h)ear, Thermenmuseum Heerlen, Intro, Cinesud, Stichting Street Art.

Ketenpartners: Toneelgroep Maastricht, Het Laagland, Hoge Fronten/Lieke Benders, philharmonie zuidnederland, Laika, Via Zuid, Kunstvakopleidingen als Toneelacademie, Conservatorium en Stadsacademie, Jan van Eyck Academie, Verenigde Nederlandse Podiumkunstenfestivals, Nederlandse festivals als de Boulevard, Over het IJ, Noorderzon, Oerol, en Zeeland Nazomerfestival. Across the Borders Aachen, Ludwig Forum Aachen, C-Mine Cultuur Centrum Genk, Cultureel Centrum Hasselt, Platform European Theatre Academies (PLETA),

Europese deelnemers Centriphery: Festival der Regionen (Austria): Region: Oberösterreich/ Upper Austria, Dansehallerne (Denmark), Region: Sjælland, Walk&Talk Festival (Portugal, The Azores), Region: The Azores, European Capital of Culture Rijeka 2020 (Croatia): Region: Susak Island or Mrkopalj village, La Manufacture, Avignon (France), European Capital of Culture Timisoara 2021 & Prin Banat (Romania): Region Banat, European Capital of Culture Galway 2020 (Ireland), Region: Connacht.

Maatschappelijke partners: Open Universiteit, Zuyd Hogeschool, Universiteit Maastricht, Basisonderwijskoepels Movare en Innovo, stichting Voortgezet Onderwijs Parkstad Limburg, LVO (stg. Limburgs Voortgezet Onderwijs), VISTA College (MBO), Zorgorganisatie Sevagram, Stichting Bijzondere Culturele Activiteiten, Gemeente Heerlen, IBA Parkstad, Stadsregio Parkstad Limburg, Provincie Limburg, Heerlen Mijn Stad, Gemeente Aken, Stichting FSI, Weller, Wonen Limburg.

Artistieke Peers: Servé Hermans & Michel Sluysmans (Toneelgroep Maastricht), Peter de Bie (Laika), Rick Takvorioan (Across the Borders Aachen), Leo Swinkels, Arthur Sonnen (PLETA), Airan Berg (o.a. Festival der Regionen - Oostenrijk en Culturele Hoofdstad Valetta – Malta), Eric Travers (Groupe F), Mike Ribalta (Fira Tàrrega), Monica Guillout-Gélyys (Scène National Mulhouse).

Structurele subsidiënten: Gemeente Heerlen, Provincie Limburg, Fonds Podiumkunsten.

Incidentele subsidienten: Gemeente Kerkrade, Gemeente Brunssum, Gemeente Voerendaal, Europese Unie.

Particuliere Fondsen: Sena, Diorapthe, Fonds voor Sociale Instellingen.

Partners: Parkstad Limburg Theaters, IBA-Parkstad, Stadsregio Parkstad Limburg.

Buurtbewoners: Bewonersvereniging Muzelaan e.o., Bewonersvereniging Binnenstad Heerlen, Bewonersvereniging Eikenderveld.

Mediapartners: L1 Televisie en Mediagroep Limburg.

Sponsors: Club van 100, Hotel Heerlen, Zen-fire, Magic Mirrors, MABS4.0, Stienstra/Mercurius, Gulpener Bier, IBA-parkstad, Perfect Brandpreventie, Rabobank.

Stichting Cultura Nova

Van 1991 tot en met 2007 werd het Festival Cultura Nova georganiseerd onder verantwoordelijkheid van Parkstad Limburg theaters N.V. (PLT). In 2008 is Cultura Nova verzelfstandigd. Vanuit de wens verdere doorgroei van het festival mogelijk te maken en mede op aandringen van de gemeente Heerlen en de provincie Limburg is besloten het festival vanuit een zelfstandige stichting de toekomst tegemoet te laten treden.

Op 28 januari 2008 is opgericht de Stichting Cultura Nova. Stichting Cultura Nova heeft als doelstellingen:

- a. het jaarlijks organiseren van het multidisciplinaire kunst en cultuurfestival Cultura Nova zomerfestival Heerlen en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk of dienstig kan zijn, alles in de meest ruime zin;
- b. het bijdragen aan de versterking van de culturele regio.

In de lijn van de 'Governance Code Cultuur' is er gekozen voor het model van directeur/bestuurder en een Raad van Toezicht. Het bestuur van de stichting wordt gevormd door één bestuurder/directeur, Rocco Malherbe.

De Raad van Toezicht bestond in 2023 uit vijf leden:

Mevrouw Astrid Boeijen, voorzitter
De heer Ruud Derks
Mevrouw Ans Christophe
De heer Luc Verburgh
De heer Theo van Kessel (vanaf 1 augustus)

Het lidmaatschap van de Raad van Toezicht is onbezoldigd.

De bestuurder/directeur, Rocco Malherbe, is niet in dienst bij de stichting. De kosten inzake bezoldiging van de bestuurder/directeur worden vanuit een vennootschap doorbelast aan Stichting Cultura Nova. Deze doorbelasting bedraagt over 2023 € 48.386 en is gebaseerd op de richtlijn bezoldiging directeuren van de Werkgeversvereniging Nederlandse Podia, Schaal 9b.

Organisatie

Het festival is weliswaar verzelfstandigd in een stichting, dit neemt niet weg dat een stevige samenwerking is blijven bestaan met Parkstad Limburg Theaters. Naast een programmabijdrage is er organisatorische samenwerking wat betreft de financiële administratie, kassa, marketing, horeca, technisch personeel en gebruik van de gebouwen en technische materialen. Naast het eerder genoemde personeel wordt er gewerkt met een grote groep (112) enthousiaste vrijwilligers. Er is met veel enthousiasme hard gewerkt door zowel betaalde medewerkers als vrijwilligers. Voor de beloning voor betaalde medewerkers vormt de CAO Nederlandse Podia het uitgangspunt. Cultura Nova past de Fair Practice Code toe. De vergoedingen blijven ruim binnen de normen van de WNT.

De programmering van de 32ste editie was in handen van:

Iris van Hooren	Jeugdtheater
Dannij Bol (Parkstad Limburg Theaters)	Circustheater
Betti Plug	(Pop)muziek

Fabian de Kloe (Schunck*)
Mike Kramer (h)ear
Kees van de Berg (Nieuwe Nor)
Sander Bosch (Nieuwe Nor)
John Mobers (Nieuwe Nor)
Immanuel Verhoeven (Filmhuis de Spiegel)
Maurice Hermans (Intro)
Lieke Benders
Lieke Benders / Rocco Malherbe

Beeldende kunst
Geluidskunst
Popmuziek
Popmuziek
Klein Berlijn
Film
Hedendaagse muziek
Beeldend theater, circustheater, plein e.a
Eindredactie

Circus Baobab uit Guinee tijdens een onaangekondigde presentatie in de binnenstad van Heerlen

Toekomst en risicoprofiel

Gelukkig kunnen we terugkijken op een geslaagde festival-editie die niet geplaagd werd door beperkende maatregelen in de realisatie en de voorbereiding daarvan. Het publiek lijkt de weg naar podia en festivals weer gevonden te hebben. Naast alle nare gevolgen heeft de crisis ook opgeleverd dat er meer overleg is ontstaan in de branche, uitmondend in onder andere de Taskforce Cultuur en meer afstemming tussen de partijen in de keten onderling. Een ontwikkeling waarvan we hopen dat dit in de toekomst gecontinueerd wordt en de belangen van de culturele branche in zijn geheel behartigd blijven, zeker nu. Ook hebben de experimenten met andere vormen van presentatie zoals streaming of voorstellingen voor kleinere publieksaantallen interessante ontwikkelingen opgeleverd. Toch blijven de podiumkunsten het best gedijen met de aanwezigheid van live publiek, laten we daarom hopen dat nieuwe beperkende maatregelen in de toekomst achterwege blijven.

De spanningen in de Wereld en de daarmee samenhangende menselijke en economische drama's zorgen voor verhoogde onzekerheid. Hoge inflatie en krapte op de arbeidsmarkt leiden tot forse kostenstijgingen. Mede dankzij de bestemmingsreserve Covid-19 hebben we ons activiteitenpakket voor 2023 overeind kunnen houden. De economische situatie van hoge inflatie en krapte op de arbeidsmarkt, die lijden naar forse kostenstijgingen zal naar alle waarschijnlijkheid ook in 2024 nog voortduren. Ook is lastig te voorspellen wat dit gaat betekenen voor de kaartverkoop en de sponsorinkomsten. We sluiten dan ook niet uit dat gezien al deze ontwikkelingen de output van het festival in aantal activiteiten, bij gelijkblijvende inkomsten, naar beneden bijgesteld zal moeten worden. De continuïteit van de Stichting is dankzij een gezonde reserve echter niet in het geding en kunnen we stellen dat de continuïteit gewaarborgd is.

We koersen dan ook op een volwaardige 33ste festival-editie eind augustus 2024 binnen de doelstellingen van onze Stichting en van onze subsidiemiddelen bij het vervullen van onze rol in de culturele waardeketen

SWOT

Sterke punten van Cultura Nova;

- Goede naam en draagvlak in Limburg bij publiek, politiek, media, gezelschappen, sponsors en andere partners
- Cultura Nova wordt als een goede merknaam beschouwd, het festival wordt als belangrijk ervaren,
- Programmering van nationaal en internationaal onderscheidend beeldend (locatie)theater, dat door publiek, professionals en lokale media goed wordt opgepikt,
- Goede verbinding met internationale gezelschappen die grootschalige buitenproducties maken en spelen,
- Showcase-festival voor professionals die geïnteresseerd zijn in grootschalige buitenproducties,
- Onderscheidende jeugdtheater-programmering voor families en kinderen,
- Meerjarige coproducent en partner van meerdere makers en gezelschappen,
- Actief t.b.v. talentontwikkeling voor Limburgse makers,
- Trouw en divers samengesteld publiek, 70% van het publiek komt jaarlijks terug,
- Opmerkelijke publieksgroei de laatste jaren ook van kinderen (3-10 jaar) en hun ouders,
- Veel organisatorische kennis op het gebied van locatieprojecten,
- Flexibele organisatiestructuur, met een grote betrokken groep vrijwilligers.

- Structurele samenwerkingen met maatschappelijke partners zoals opleidingen, woningcorporaties, etc.

Zwakke punten van *Cultura Nova*;

- Nationale en internationale zichtbaarheid en uitstraling is in 2023 beperkt verder gegroeid maar is nog voor versterking vatbaar,
- Marketingacties zijn nog vooral op Limburg en het omliggende buitenland gericht, conform ons beleidsplan, landelijke media moet nog verder geïntensiveerd worden,
- Contacten met particuliere fondsen beginnen zijn vruchten af te werpen maar zijn nog te incidenteel,
- Ondanks beperkte groei nog steeds relatief kleine organisatie, heeft invloed op de slagkracht in het voortraject,

Kansen;

- Inhoudelijke samenwerking met culturele organisaties over de grenzen biedt nieuwe perspectieven, zoals het in 2018 gestarte Europese project Centriphery. *Cultura Nova* kan een internationale pilot/werkplaats inrichten t.b.v. het ontwikkelen van nieuwe samenwerkingen met makers en gezelschappen.
- *Cultura Nova* kan initiatief nemen tot nieuwe grensoverschrijdende coproductie samenwerkingen met festivals in Limburg, Brabant, Zeeland, Vlaanderen en Duitsland,
- Binnen de Euregio woont een enorm publiekspotentieel, binnen de culturele organisaties en bij de pers is een positieve houding aan het ontstaan over de mogelijkheden over de grenzen en de eerste stappen zijn succesvol.
- *Cultura Nova* bereikt een groot en divers publiek, dat biedt kansen kijkend naar meer focus van subsidiënten en fondsen op publieksbereik,
- Nieuwe marketingstrategie ontwikkelen voor meer bezoek van professionals en media via professionals bezoekersprogramma,
- De toenemende vergrijzing levert een groeiende doelgroep van geïnteresseerden op met voldoende vrije tijd,
- De (landelijke) uniciteit van de projecten binnen de programmering groeit waardoor meer bezoek aan het festival van publiek vanuit verder weg mogelijk is, zeker in combinatie met het aanbieden van arrangementen binnen het groeiende pakket Leisure mogelijkheden in de regio.

Bedreigingen;

- Het aantal nieuwe festivals is de afgelopen jaren fors gestegen,
- Subsidies staan nog steeds onder druk, een deel van de productiehuizen zijn verdwenen, gezelschappen en makers hebben vaak onvoldoende productiebudget. Dit vraagt om meer creativiteit in het vinden van nieuwe maatschappelijke partners.
- Het imago van de regio gaat nog steeds gebukt onder haar recente verleden. Een deel van het *Cultura Nova* publiek gaat mogelijk niet meer of misschien zelfs nog wel minder uitgeven aan cultuur door beperkte koopkracht, in een regio waar de economische, demografische samenstelling van de bevolking op veel fronten lager uitpakt dan het landelijk gemiddelde.
- De fors toegenomen kosten als gevolg van prijsstijgingen.
- De toegenomen spanningen op het wereldtoneel met als huidig dieptepunt de oorlogen in Oekraïne en het Midden-Oosten.

Cultura Nova en de Codes

Governance Code Cultuur

Bij de verzelfstandiging van Cultura Nova is de Governance Code Cultuur uitgangspunt geweest bij de keuze van het model van de stichting, het Raad van Toezicht (RvT) - Directie model. Bij de RvT is gezocht naar mensen met bestuurlijke ervaring, financiële kennis en ervaring, wetenschappelijke kennis, landelijk netwerk, marketingkennis, culturele inhoudelijkheid, werkgeverschap en representatie van het onderwijs. Bij het verstrijken van de zittingstermijn worden nieuwe leden openbaar geworven. Bij gelijke geschiktheid gaat de voorkeur uit naar kandidaten met bestuurlijke deskundigheid en ervaring ten aanzien van diversiteit en inclusie. De zittende leden van de RvT in 2023 zijn op één na in de vorige planperiode aangetreden. Om continuïteit te waarborgen is 1 lid gevraagd een derde termijn aan te willen blijven. Inmiddels is die termijn voorbij en is het lid afgetreden en de ontstane vacature opnieuw ingevuld.

Conform de Code is de vaststelling en uitvoering van beleid gesplitst; de directie ontwikkelt in samenspraak met de RvT het beleid, de RvT stelt het vast en de directie voert uit, gecontroleerd door de RvT. Zowel directie als RvT handelen hierin zorgvuldig en rolbewust.

De benoeming van de directie is aan de RvT. De RvT opereert vanuit haar missie en weegt daarbij de belangen van de stakeholders mee. De RvT is verantwoordelijk voor het onderkennen en beheersen van risico's. De directie legt ter goedkeuring een jaarplan met begroting voor aan de RvT. De directie legt een jaarrekening met evaluatie voor ter goedkeuring aan de RvT. De RvT benoemt de externe accountant en stelt diens beloning vast, na advies van de directie. De directie geeft alle informatie die nodig is voor het goed kunnen functioneren van de raad van toezicht. De directie legt belangrijke beslissingen en strategische documenten ter goedkeuring aan de raad van toezicht voor, waarbij in toenemende mate rekenschap wordt genomen van mogelijke belangenverstremming en wordt hierop getoetst. Het lidmaatschap van de RvT is onbezoldigd. De RvT houdt jaarlijks een zelf-evaluatie en toetst haar acteren aan de Code en haar toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol. Jaarverslagen staan op de website.

	Code Cultural Governance
Wat waren de doelstellingen voor 2023.	<ul style="list-style-type: none"> - Het jaarlijks evalueren van de toepassing van de Code mede door middel van zelfevaluaties. - Een zelfevaluatie door de RvT waarbij ze haar acteren toetst op haar toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol. - Een gezamenlijke evaluatie van bestuur en RvT. - Minimaal één maal per jaar spreekt de RvT ook de leden van het kernteam ter toetsing van de Code in de rest van de organisatie. - Tijdens de evaluaties extra aandacht voor mogelijke belangenverstremming. - Het verder professionaliseren van de organisatie en het doorvoeren van 'verjonging' in de directie van het festival. - Op basis van de evaluaties mogelijke aanpassingen doorvoeren.

	Code Cultural Governance
Wat waren de activiteiten/ontwikkelingen in het verslagjaar.	De voorgenomen doelstellingen voor 2023 zijn grotendeels gerealiseerd behoudens de evaluatie met het kernteam. De RvT heeft een zelfevaluatie uitgevoerd. Mogelijke verbeter-aspecten zijn meegenomen in toekomstige plannen. Lieke Benders had haar eerste festival als artistiek leider. Er zijn wervingstrajecten gelopen om de vacatures in de RvT in te vullen. Er is in 2023 1 nieuw lid toegetreden en de werving van daarnaast twee nieuwe leden afgerond. Zij zijn beiden in januari 2024 toegetreden.
Wat is de stand van zaken aan het eind van het jaar en wat is de doelstelling voor het komende jaar?	Het streven voor het komende jaar is gericht op het verder professionaliseren van de organisatie en het invulling geven aan de opvolging van de Voorzitter van de RvT, wiens termijn in 2024 afloopt. Op dit moment zijn er gesprekken met mogelijke kandidaten. Ook de evaluatie tussen RvT en het kernteam moet vast op de agenda van de samenwerking en interactie komen. De RvT heeft besloten de zelfevaluatie in 2024 extern te laten begeleiden.

Code Culturele Diversiteit en Inclusie

Naar aanleiding van de demografische samenstelling in de regio Heerlen; een groot deel heeft lage inkomens, beperkte arbeidsparticipatie, lage opleiding, hoog analfabetisme, slechte gezondheid etc.; voortkomend uit de recente geschiedenis; het sluiten van de mijnen en de enorme impact die dat sociaaleconomisch decennia op Heerlen en Parkstad heeft (gehad) heeft het festival vanaf het ontstaan in 1991 bewust in de breedte én in de diepte geprogrammeerd. Daarbij werden en worden de voorstellingen - die breed toegankelijk zijn ook voor mensen met weinig culturele bagage zeker als het bijvoorbeeld om de grootschalige openingsvoorstellingen gaat - gratis aangeboden aan het publiek. Dit blijkt al jaren erg goed te werken. Ook mensen uit de wat minderbedeelde wijken bezoeken het festival.

Cultura Nova geniet grote populariteit onder het publiek: 81% van de inwoners van Heerlen zegt het festival te kennen en 41% zegt het festival te bezoeken. De kunst is ervoor te zorgen dat de totaliteit van het programma, zowel mensen aanspreekt met meer alsook met minder culturele bagage en van verschillende treden op de maatschappelijke ladder. We zien bezoekers ook stappen zetten tijdens het festival. Ze komen af op de grote opening en raken geïnteresseerd in het overig programma van het festival. Heerlen is een zogenaamde 'Neustadt', met een enorme groei in de bloeitijd van de mijnen. Vanwege die mijnen zijn hier Nederlanders uit de rest van het land, Belgen, Polen, Joegoslaven, Italianen, Spanjaarden en naderhand Marokkanen en wat beperkter Turken komen wonen en werken. Beeldtaal wordt hier vanwege die diverse afkomst en vanwege het katholicisme (uit het verleden) goed begrepen. Dat zijn mede redenen waarom beeldend theater binnen Cultura Nova goed wordt opgepikt.

Inclusie, het festival is er voor iedereen, zit als het ware in de genen van het festival. Ook bij de ruim 100 vrijwilligers van het festival zitten veel mensen 'met een rugzakje'. Hetgeen niets afdoet aan enthousiasme en kwaliteit van het vrijwilligerswerk. De vrijwilligers houden zich vooral bezig met publieksbegeleiding en ondersteunen bij sommige publiciteitsacties. Daarnaast figureren ze soms in voorstellingen. Met het Asielzoekers Centrum heeft Cultura Nova al een aantal jaren afspraken over participatie van asielzoekers aan het vrijwilligerswerk van Cultura Nova. Daarnaast zijn er afspraken met het AZC over het bezoek aan voorstellingen, om zo integratie en acceptatie te bevorderen.

Bij muziekprogrammering, o.a. optredens in de spiegel tent is er voorkeur voor niet westerse muziek en Hiphop. In de lopende planperiode zijn een aantal voorstellingen gemaakt die diversiteit en inclusie omarmen of impliciet met zich meebrachten bijvoorbeeld: 'Emma' van Toneelgroep Maastricht waarin medewerkers met een beperking van een schoenfabriek meespeelden, 'Polished' van een choreografe uit Iran en een Japanse danseres en een audioproject 'De Kopsalon' van Els Huver op verzoek Cultura Nova uitgevoerd met bewoners uit het Eikenderveld; een wijk van Heerlen waar 1/3 van de kinderen onder de armoedegrens leeft. Veel bewoners uit die wijk hebben een niet-westerse achtergrond. Op de basisschool met 126 leerlingen zitten 26 verschillende nationaliteiten. En dat terwijl in heel Heerlen slechts 8% een niet-westerse migratie achtergrond heeft. Voorbeelden die we graag de komende jaren willen continueren. Een ander mooi voorbeeld is het foto-project 'De woonkamers van Heerlerheide' in samenwerking met Weller Wonen in 2021. In 2022 zijn in dit kader te noemen; Compagnie Covar & Dookie op basis van de verhalen van jongeren uit de Heerlense wijk GMS, de expositie en performances van Melanie Bonajo & Skinship in het Bonnefanten pop-up museum en de foto-tentoonstelling van De Vrolijkheid in samenwerking met het AZC of de tentoonstelling en lezingen 'Eerlijk gezegd' in samenwerking met Black Lives Matter Parkstad en de Antidiscriminatievoorziening Limburg. In 2023 hebben we de samenwerking met het Nationaal Programma Heerlen Noord verder geconcretiseerd met het succesvolle project *Tussen weelde en gebrek* van Stormkamer.

De activiteiten van Cultura Nova vinden telkens op zo'n 25, jaarlijks wisselende, locaties plaats. De meeste locaties zijn goed toegankelijk of worden toegankelijk gemaakt voor mindervalide medemensen. De website van het festival is volledig herzien in 2018 en er is rekening gehouden met scherm-uitlees-programma's. Cultura Nova heeft jaarlijks overleg over toegankelijkheid met de Cliëntenraad Gehandicapten Heerlen.

Festival Cultura Nova zit in de werkgroep diversiteit & inclusie van de landelijke organisatie de Verenigde Podiumkunstenfestivals. Cultura Nova nam deel aan het door Creative Europe gesubsidieerde project 'Centriphery', een project met theatermakers uit negen landen, dat afliep in 2023. Bij dit Europees project zijn participatie en inclusie uitgangspunten. We zijn aan het onderzoeken of een soortgelijk project in de nabije toekomst weer haalbaar is.

Ondanks dat Cultura Nova haar best doet om zowel bij betaalde als vrijwillige medewerkers iedereen gelijk te behandelen, zonder discriminatie maar met oog voor diversiteit en inclusie, zijn we ons er bewust van dat we bij voortduring de aanbevolen vijf stappen van de code zullen moeten gebruiken om de realiteit te toetsen en te verbeteren. Verder gaat het festival onderzoeken hoe meer deelname van mensen met diverse achtergronden gestimuleerd kan worden en hoe dit meetbaar te maken en daarmee onderdeel van evaluatie te laten zijn. De Raad van Toezicht kent een gelijke verdeling tussen mannen en vrouwen, bij de uitbreiding wordt vooral gezocht om bij de samenstelling de diversiteit verder te verhogen.

Cultura Nova onderschrijft en omarmt uitgangspunt 2 (inclusieve, open en participatieve samenleving) van het Collegeprogramma van Gedeputeerde Staten 2019-2023 'Vernieuwend Verbinden'. Het festival past dit beginsel toe door o.a. te zorgen voor dat het programma op een laagdrempelige manier toegankelijk is (een aantal activiteiten, zoals de opening en de concerten in de spiegel tent zijn gratis toegankelijk), toegankelijkheid te toetsen in overleg met diverse organisaties (o.a. Cliëntenraad Gehandicapten Heerlen), door samen te werken (voorstellingen programmeren of produceren) met maatschappelijke organisaties zoals met Sevagram (ouderen, mantelzorgers en professionals), AZC Heerlen (asielzoekers), Mondriaan Zorggroep, Fonds voor Sociale Instellingen en Woningcoöperaties o.a. Weller en Wonen Limburg. Een aantal activiteiten worden georganiseerd in samenwerking met bewoners van minder sterke wijken. Daarnaast zijn er tal van samenwerkingen met basisscholen en middelbaar onderwijs uit diverse wijken.

	Code Diversiteit en Inclusie
Wat was de doelstelling voor 2023.	<ul style="list-style-type: none"> - Kwalitatief onderzoek naar het op dit moment aanwezige publieksbereik van deze doelgroepen voorzover de AVG dit toelaat. - Benoemen van de gewenste doelstellingen en publieksbereik onder deze doelgroepen. - Strategie bepalen over de wijze waarop de gewenste doelstellingen in publiekssamenstelling te realiseren waarbij programmering, marketing en communicatiestrategie uitgewerkt moeten worden. - Uitvoering plan diversiteit en inclusie eigen organisatie.
Wat waren de activiteiten/ontwikkelingen in het verslagjaar.	De voorgenomen doelstellingen voor 2023 zijn deels gerealiseerd. Er is verder gewerkt aan inzicht in doelgroepen, vooral in een aantal achterstandswijken. Voorbeeld hiervan is het project met <i>Stormkamer</i> uitgevoerd in samenwerking met de Alliantie Heerlen-Noord. Het kwalitatieve onderzoek is helaas niet ten uitvoer gekomen.
Wat is de stand van zaken aan het eind van het jaar en wat is de doelstelling voor het komende jaar?	De doelstellingen voor 2023 blijven van kracht in 2024.

Fair Practice Code

Stichting Cultura Nova is zich bewust van de Fair Practice Code, onderschrijft deze en probeert ze nader te concretiseren.

Voor de bij onze festivalorganisatie werkende en ingehuurde medewerkers geldt al jaren dat we inzake de beloning de CAO Nederlandse Podia volgen. Met ZZP'ers die voor onze organisatie werken, worden marktconforme prijsafspraken gemaakt, waarbij de uitgangspunten van de CAO Nederlandse Podia als referentiekader worden gebruikt. Cultura Nova betaalt géén dagprijzen of klusprijzen omdat dat tijdens een festival vaak nadelig uitpakt voor de betrokkenen. De werkelijk gemaakte uren worden uitbetaald. Onze vaste partner Parkstad Limburg Theaters zit aan tafel als het gaat om landelijke besprekingen over de CAO Nederlandse Podia. Medewerkers worden naar relevante congressen, cursussen en symposia gestuurd. Binnen de organisatie gelden voor vrijwilligers in principe dezelfde waarden als voor betaalde krachten. Er wordt gewerkt met vrijwilligerscontracten. Met stagiaires worden afspraken binnen de regels van de opleidingen gemaakt.

We gaan via een clause, die toegevoegd wordt aan het contract met Nederlandse gezelschappen, vastleggen dat ze de Fair Practice Code onderschrijven. Datzelfde vragen we ze ook m.b.t. Governance Code Cultuur en Code Diversiteit en Inclusie. Dat houdt dus o.a. in dat we ze oproepen zich te houden aan de geldende cao-afspraken. Bij coproducties vragen we aan theatermakers hun begroting op en lopen die met hun door o.a. om te bekijken of er reële beloningen in staan. Het is natuurlijk wel zo dat enthousiaste theatermakers bij het realiseren van hun voorstelling veel uren maken, die wij als festival helemaal niet zien.

Bij internationale gezelschappen ligt de check op bijvoorbeeld reële vergoedingen lastiger. We tellen hoeveel mensen, hoeveel dagen meewerken aan de voorstelling(en) tijdens Cultura Nova en of dat een gezonde relatie heeft met de uitkoopsom. Verder gaan we aan de contracten een

clausule toevoegen waarin we de buitenlandse gezelschappen vragen om zich te verhouden tot de waarden van Fair Practice.

Voor auteursrecht geldt voor Cultura Nova simpelweg dat wij de rechten van makers respecteren en zorgen voor de juiste afdrachten. Aan leveranciers gaan we vragen om zich te verhouden tot de Fair Practice Code en maken dat onderdeel van de opdrachtbevestigingen.

Momenteel heeft het festival een projectstructuur, waarbij de piek enkele maanden duurt. Afhankelijk van de zekerheid van meerjaren-financiering bij de komende kunstenplanperiode willen we duurzaamheid van contracten vergroten en met de leden van het kernteam, die ook acteren in de voorbereidingen en na afloop, langduriger contracten maken.

Cultura Nova is lid van de Verenigde Podiumkunstenfestivals, waar Fair Practice op de agenda staat en binnen de branche afspraken worden geëntameerd.

	Fair Practice Code
Wat was de doelstelling voor 2023.	<ul style="list-style-type: none"> - Duurzaamheid van contracten met kernteamleden vergroten en deze contracten langer laten lopen. - Interne evaluaties en zo nodig beleid bijstellen. Evaluatie met medewerkers, ZZP'ers, RvT. - Evaluatie met externe partijen om praktijk te toetsen en eventueel het beleid bij te stellen. Evaluatie met gezelschappen, theatermakers, leveranciers en partners van het festival.
Wat waren de activiteiten/ontwikkelingen in het verslagjaar.	De contracten van de kernteamleden zijn meerjarig aangegaan. Het werkgeverschap is opnieuw tegen het licht gehouden in overleg met de RvT. De externe evaluaties hebben deels plaatsgevonden.
Wat is de stand van zaken aan het eind van het jaar en wat is de doelstelling voor het komende jaar?	We zullen ons huidige beleid continueren. In 2024 gaan we wederom intern evalueren maar ook intensiveren we de evaluaties met 'externen'. We gaan het gesprek aan met gezelschappen, makers, leveranciers en partners van het festival om te bespreken hoe elkaar te helpen onze branche duurzamer te maken en onze kwetsbaarheid naar de toekomst toe te verkleinen. Herpositionering van ons werkgeverschap voor de komende jaren in overleg met de RvT.

The Midnightspecials (NL), Dream Baby Scream

Relevante (neven)functies Bestuur

De heer R.P.M. Malherbe, bestuurder/directeur

Directeur bedrijfsvoering Parkstad Limburg Theaters N.V.
Lid landelijke werkgroep Corona-protocollen Taskforce Cultuur
Lid Verenigde Podiumkunstenfestivals
Lid Centriphery, internationaal samenwerkingsverband
DGA Beheermij Gemeos BV

Bedrijfsresultaat, resultaatbestemming, ratio's

Het resultaat over 2023 is € 191.310 negatief. Dit negatieve resultaat is onttrokken aan de Bestemmingsreserve Covid-19.

De totale baten bedroegen in 2023 € 1.775.226, de totale lasten bedroegen € 1.966.536.

Ratio's		2023	2022
Solvabiliteit	Eigen vermogen/Vreemd vermogen in %	662	351
	Eigen vermogen/Totale vermogen in %	87	78
Liquiditeit	Current ratio Vlottende activa/Kort Vreemd Vermogen	7,62	4,50

Fiscaal

De stichting heeft in 2020 ter hoogte van het fiscaal resultaat een fiscale bestedingsreserve gevormd welke in 2021, 2022 en 2023 door de negatieve resultaten deels is aangewend. Over boekjaar 2023 is geen sprake van een fiscaal belastbaar bedrag.

Heerlen, 29 april 2024

De heer R. Malherbe
Bestuurder / directeur

Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht kijkt terug op een mooie 32ste editie. Een spannend jaar in het eerste programmeringsjaar van de nieuwe artistiek leider Lieke Benders. Het zo gewaardeerde 'live' contact tussen podiumkunstenaar en publiek was mogelijk zonder beperkende maatregelen en resulteerde in ruim 65.000 'live'-bezoeken. De Raad prijst haar directie, kernteam en (vrijwillige) medewerkers voor alle inzet en energie waarmee is gewerkt aan een mooie festival-editie. Een editie waarin de verbeelding is gevierd, routes zijn verlegd en contrasten versterkt. Een editie met veel coproducties en verhalen van de regio, met veel oog voor talentontwikkeling. Een jaar waarin we gelukkig wederom een bijdrage hebben kunnen leveren aan de continuïteit van ons prachtige podiumkunstenbestel en onze rol in de culturele waardeketen. Dit ondanks de hoge inflatie, krapte op de arbeidsmarkt en gestegen kosten. De output is grotendeels overeind gebleven, mede dankzij de Covid-reserve waarmee uitgestelde coproducties alsnog met succes het levenslicht zagen. Het zal wel nog een uitdaging worden deze output voor de nabije toekomst op dit niveau vast te houden. In samenspraak met de directie wordt gewerkt aan antwoorden hierop.

Het festival was niet mogelijk geweest zonder de steun van onze belangrijkste (structurele) subsidiënten het Fonds Podiumkunsten, de provincie Limburg en de gemeente Heerlen. De Raad wenst hierover dan ook graag haar uitdrukkelijke dank uit te spreken. Tevens spreken we de hoop uit ook in de nieuwe cultuurplanperiode 2025-2028 weer te mogen rekenen op hun steun en oog voor de extreem gestegen kosten, onze plannen daarvoor zijn ingediend. Ook mochten we in 2023 de private fondsen van SENA en Diorapthe verwelkomen, hen hopen we ook in de nabije toekomst aan boord te houden, zo ook de samenwerking met de gemeenten Kerkrade, Voerendaal en Brunssum.

Er hebben in 2023 vijf gezamenlijke vergaderingen plaatsgevonden met de RvT en de directie en een zelfevaluatie van de RvT. In overleg en in prettige samenwerking met de bestuurder en de artistiek leider is er succesvol gewerkt aan de continuering van het geformuleerde beleid van de huidige kunstenplanperiode, geëffectueerd in een succesvolle 32ste editie. Er heeft een zelfevaluatie plaatsgevonden door de RvT waarbij vooral gekeken is naar het functioneren van de RvT als geheel ten aanzien van haar verschillende rollen en meer in het bijzonder naar de onderlinge samenwerking en dekking van haar individuele expertises in aanvulling op elkaar. De rollen van toezichthouder, werkgever en adviseur zijn hierbij steeds gewogen en geëvalueerd. De RvT heeft bepaald dat zij haar zelfevaluatie eens in de paar jaar wil voeren met externe expertise, in 2024 staat dit op de agenda. Recent is door de RvT het besluit genomen het werkgeverschap van de Stichting nader vorm te geven en een route van een dienstverband met kernteamleden in gang te zetten. Hierbij wordt rekening gehouden met de adviezen van de accountant in relatie tot de Wet Arbeidsmarkt in Balans en de vorm van de overeenkomsten. Er is in 2023 veel energie gestopt in de werving van de RvT met nieuwe leden. De RvT bestond in 2023 uit 4 leden. Het aantal leden is in 2018 statutair verhoogd van vijf naar maximaal zeven, hiermee konden de verschillende gevraagde expertises verder uitgebouwd worden. De werving heeft uiteindelijk succesvol uitgedaagd, we konden inmiddels 3 nieuwe leden verwelkomen en er is 1 lid vertrokken wegens werk in het buitenland. Hiermee is de Raad weer op volle sterkte. In 2024 verloopt de tweede termijn van de Voorzitter. De werving van de opvolging zal in het voorjaar worden opgestart. Ook is er ruimte gecreëerd voor een traineeship in de RvT en ook ingevuld met een kandidaat die een studie volgt aan UMO Maastricht University.

Graag spreken we onze dank uit aan alle subsidiënten, sponsors, partners, makers, gezelschappen en medewerkers die met volle inzet en hoop aan het festival gewerkt hebben, met wederom een prachtig resultaat!

Rooster van aftreden RvT	Jaar van aantreden	Termijn
Astrid Boeijen, voorzitter	2016	Einde 2de termijn 2024
Ruud Derks, lid	2017	Einde 2de termijn 2025
Luc Verburgh, lid	2018	Einde 2de termijn 2026, gestopt op 31/12/2023
Ans Christophe, lid	2018	Einde 2de termijn 2026
Theo van Kessel	2023	Einde 1ste termijn 2027
Margo de Kock	2024	Einde 1ste termijn 2028
Gabriëlle Haanen	2024	Einde 1ste termijn 2028

Heerlen, 29 april 2024

Circus Baobab (GN), Yé

Relevante (neven)functies Raad van Toezicht

Hier zijn alleen de meest relevante (neven)functies genoemd van de zittende leden in 2023.

Mevrouw dr. A. Boeijen, voorzitter Raad van Toezicht

CEO Brightlands Chemelot Campus (vanaf 1 juli 2023)
CEO Brightlands Smart Service Campus Heerlen (tot 1 juli 2023)
Lid programmaraad NEIMED (tot en met 30 juni 2023)
Lid Regioboord Chemelot Circular Hub (vanaf 1 juli 2023)
Lid Bestuur Stichting Chemelot (vanaf 1 juli 2023)
Lid Economic Board Zuid-Limburg (vanaf 1 juli 2023)

De heer ir. R.H.H.S. Derks, lid Raad van Toezicht

Lid Bestuur CNME Maastricht (Centrum voor Natuur- en Milieu Educatie)
Voorzitter BIPV Nederland (Building Integrated PV Nederland)
Eigenaar DaiRuDe Consultancy
Eigenaar DaiRuDe B.V.
Lid Raad van Commissarissen Coöperatie NatLab U.A. te Eindhoven
Lid Raad van Toezicht Stichting Erfgoed Brabant
Lid Raad van Toezicht Stichting Bodembeheer Nederland
Lid Board Alliance for Solar on Mobility (ASOM)

De heer dr. L.D. Verburgh, lid Raad van Toezicht

Chief Academic Officer, Higher Colleges of Technology UAE (vanaf 1 juni 2023)
Voorzitter College van Bestuur Zuyd Hogeschool (tot 1 juni 2023)
Voorzitter mediaraad L1
Lid Bestuur ESZL

Mevrouw drs. A. Christophe MBA, lid Raad van Toezicht

Voorzitter Raad van Toezicht Mosa Lira (tot 1 maart 2023)
Voorzitter ZijActief Limburg
Lid van de Raad van Advies van de Tapijntuin
Voorzitter van de Raad van Advies van Sociaal Centrum Eijsden
Lid Klimaatraad
Voorzitter RvT Samenwerkingsverband PO Midden Limburg
Voorzitter Roermondse Vrouwenraad

De heer T. Van Kessel, lid Raad van Toezicht

Directeur bij APG
Lid Raad van Commissarissen Brightlands Smart Services Campus
Lid Raad van Toezicht Limburg in Beweging
Voorzitter Stichting "Voor Parkstad"
Board of Directors European Tracking Services Association

JAARREKENING**Balans**

Balans per 31 december 2023 (bedragen in € na resultaatbestemming)

ACTIVA	31-12-2023	31-12-2022
Vlottende Activa		
Vorderingen (1)		
Subsidies	38.317	63.858
Debiteuren / Overige vorderingen	71.336	157.195
Terug te vorderen BTW	9.219	32.312
	118.872	253.365
Liquide middelen (2)	269.854	426.966
	269.854	426.966
Totaal Activa	388.726	680.331
PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
Eigen vermogen (3)		
Algemene Reserve	309.100	309.100
Bestemmingsreserve Covid-19	28.635	219.946
	337.735	529.046
Kortlopende schulden (4)		
Crediteuren	23.432	123.095
Nog te betalen	27.559	28.190
Vooruitontvangen bedragen	0	0
	50.991	151.285
Totaal Passiva	388.726	680.331

Exploitatierkening 2022

BATEN	Realisatie 2023	Gemiddelde begroting FPK Prijspeil 2020	Realisatie 2022
1.Publieksinkomsten – recettes Nederland	178.461	250.000	149.887
2.Sponsorinkomsten	224.395	250.000	138.600
3.a.Vergoedingen uit samenwerking	167.369	90.000	246.385
3.b.Horeca	89.182	112.500	98.912
3.e.Andere overige inkomsten	168.350	75.000	81.543
3.Totaal overige inkomsten	424.901	277.500	426.840
<i>4.Totaal Directe Opbrengsten (1 t/m 3)</i>	<i>827.757</i>	<i>777.500</i>	<i>715.327</i>
5.Indirecte Opbrengsten	0	0	0
6.a.Bijdragen particulieren inclusief vrienden	24.941	45.000	13.275
6.c.Bijdrage van private fondsen	45.000	75.000	2.500
6.e.Overige private bijdragen	0	0	0
<i>6. Totaal Overige bijdragen uit private middelen</i>	<i>69.941</i>	<i>120.000</i>	<i>15.775</i>
7.Subtotaal Eigen Inkomsten (1 t/m 6)	897.698	897.500	731.102
8.Meerjarige subsidie Fonds Podiumkunsten	418.470	350.000	392.940
8. Incidenteel subsidie Fonds Podiumkunsten Covid	0	0	159.700
9.Meerjarige subsidie Provincie Limburg	154.058	200.000	148.133
10.Meerjarige subsidie gemeente Heerlen	295.000	295.000	295.000
11.a.Bijdragen Nederlandse overheden	10.000	40.000	0
11.c.Europese subsidies	0	0	5.442
<i>11.Totaal incidentele bijdragen/subsidies</i>	<i>10.000</i>	<i>40.000</i>	<i>5.442</i>
12.Subtotaal Subsidies en Bijdragen (8 t/m 11)	877.258	885.000	1.001.215
13. Totaal baten	1.775.226	1.782.500	1.723.757

LASTEN	Realisatie 2023	Gemiddelde begroting FPK Prijspeil 2020	Realisatie 2022
1.Beheerslasten personeel	256.209	212.500	258.461
2.Beheerslasten materieel	87.403	81.250	80.748
<i>3.Totaal beheerslasten (1+2)</i>	<i>343.612</i>	<i>293.750</i>	<i>339.209</i>
4.a Tijdelijk Personeel	177.771	125.000	172.987
4.b Uitkoop/honoraria kernprogrammering	625.618	700.000	724.708
4.c Uitkoop/honoraria overige programmering	28.270	20.000	27.060
4. Totaal activiteitenlasten personeel	831.659	845.000	924.755
5.a.Locatiekosten	29.000	30.000	29.000
5.b.Overige Programmakosten	572.199	413.750	456.723
5.c. Marketing	190.066	200.000	184.301
5. Totaal Activiteitenlasten materieel	791.265	643.750	670.024
<i>6. Totale activiteitenlasten (4+5)</i>	<i>1.622.924</i>	<i>1.488.750</i>	<i>1.594.779</i>
7. Totaal lasten	1.966.536	1.782.500	1.933.988
8. Saldo uit gewone bedrijfsvoering	-/- 191.310	0	-/- 201.671
11. Exploitatieresultaat	-/- 191.310	0	-/- 201.671

Personele bezetting

Personele bezetting	Realisatie 2023	Gemiddelde begroting FPK	Realisatie 2022
Fte Vast in dienst		1,5	
Fte Tijdelijk in dienst			
Fte Inhuur	6,5	3,4	6,5
Totaal Fte personele bezetting	6,5	4,9	6,5
Aantal vrijwilligers	112	125	102+62*
Fte Vrijwilligers	1,8	1,8	1,7

* Los van de vaste groep vrijwilligers zijn er extra vrijwillige 'participanten' ingezet bij de openingsvoorstellingen van La Fura Dels Baus.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Informatie over de stichting

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Cultura Nova is feitelijk en statutair gevestigd op Burgemeester van Grunsvenplein 145, 6411 AS Heerlen en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 14099348.

Algemene toelichting

Belangrijkste activiteiten van de onderneming

Stichting Cultura Nova heeft als doelstelling:

- a. het jaarlijks organiseren van het multidisciplinaire kunst en cultuurfestival Cultura Nova zomerfestival Heerlen en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk of dienstig kan zijn, alles in de meest ruime zin;
- b. het bijdragen aan de versterking van de culturele regio.

Verslagperiode

Het boekjaar van Stichting Cultura Nova loopt gelijk aan het kalenderjaar.

Continuïteit

Na jaren van beperkende maatregelen als gevolg van Corona was het in 2023 weer mogelijk een editie te realiseren zowel in de voorbereiding als in de realisatie zonder beperkende maatregelen. Dit heeft geleid tot een succesvolle 32ste editie van het festival. Uitgestelde programmering en coproducties als gevolg van Covid zijn gerealiseerd en mogelijk gemaakt door het inzetten van de het laatste deel van de Covid-reserve. Recette- en sponsorinkomsten ontwikkelen zich in een positieve lijn, weliswaar nog niet op het niveau van voor Corona maar mede vanwege de robuuste financiële positie die per ultimo 2023 aanwezig is, zien wij op dit moment geen reden om aan de positieve continuïteitsveronderstelling te twijfelen. Wij zijn daarom van mening dat de in de jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gebaseerd dienen te worden op de positieve veronderstelling van continuïteit van de organisatie.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van Stichting Cultura Nova zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekening-posten.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Meerjarige Festivalsubsidies 2021-2024 en Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640. Alle bedragen zijn in euro's, tenzij anders aangegeven. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs respectievelijk de nominale waarde.

Grondslagen

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Deze staan, indien en voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een Algemene reserve en de bestemmingsreserve-Covid-19. De middelen in de algemene reserve zijn vrij besteedbaar. De middelen in de bestemmingsreserve Covid-19 zijn bestemd voor het realiseren van het laatste deel uitgestelde programmering en coproducties en het vervullen van onze rol in de culturele waardeketen waar onze sector zwaar getroffen is en her-opbouw van ons broze stelsel om extra investeringen vraagt in de komende jaren.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Na eerste verwerking worden de kortlopende schulden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Het exploitatieresultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengsten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de opbrengsten zijn gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten

Subsidiebaten

Exploitatiesubsidies worden verantwoord in het jaar waarvoor ze zijn toegekend.

Projectsubsidies worden verantwoord naar rato van de voortgang van de gerealiseerde kosten voor het project.

Overige baten

Overige baten worden, onder aftrek van omzetbelasting, verantwoord in het jaar waarin de prestaties zijn geleverd.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Toelichting op de balans**Vlottende activa**

(1) Vorderingen	2023	2022
Subsidies gemeente Heerlen	34.500	34.500
EU-project Centriphery - Festival der Regionen	0	25.541
Subsidie provincie Limburg	3.817	3.817
Diorapthe	25.000	0
Rente	2.172	0
Co-producties PLT	8.774	0
Debiteuren en overige vorderingen	38.588	157.195
Voorziening dubieuze vorderingen	-3.198	0
Terug te vorderen BTW	9.219	32.312
Totaal	118.872	253.365
(2) Liquide middelen	2023	2022
Rabobank rekening-courant	120.323	176.423
Rabobank spaarrekening	149.308	249.678
Kasgeld	223	865
Totaal	269.854	426.966

De liquide middelen staan vrij ter beschikking.

(3) Eigen vermogen

Algemene reserve.

Het verloop van deze post is als volgt:

	2023	2022
Stand begin boekjaar	309.100	309.100
Resultaat boekjaar	0	0
Stand einde boekjaar	309.100	309.100

Bestemmingsreserve Covid-19.

Het verloop van deze post is als volgt:

	2023	2022
Stand begin boekjaar	219.946	421.617
Resultaat boekjaar	-191.310	-201.671
Stand einde boekjaar	28.636	219.946

Het negatieve resultaat van € 191.310 is ten laste gebracht van de Bestemmingsreserve Covid-19. Deze reserve heeft als doel het realiseren van uitgestelde programmering en coproducties, uitgestelde projecten en het vervullen van onze rol in de culturele waardeketen waar onze sector zwaar getroffen is en her-opbouw van ons broze stelsel om extra investeringen vraagt in de komende jaren. Het restant van de bestemmingsreserve zal in 2024 ingezet worden om de laatste uitgestelde programmering en coproducties mogelijk te maken.

(4) Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben met name betrekking op crediteuren, zijnde ontvangen facturen van derden, die betrekking hebben op verplichtingen in relatie tot de gepresenteerde activiteiten en nog te ontvangen inkoopfacturen betrekking hebbende op 2023.

Annabel Schouten en Gemma Luz Bosch, Onderbaden

WNT-verantwoording 2023 Stichting Cultura Nova

De WNT is van toepassing op Stichting Cultura Nova. Het voor Stichting Cultura Nova toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000, dit betreft het Algemene Bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling:

Gegevens 2023			
bedragen x € 1		Rocco Malherbe	
Functiegegevens		Directeur / bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling in 2023		01/01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,49	
Dienstbetrekking?		nee	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 48.386	
Beloningen betaalbaar op termijn		0	
<i>Subtotaal</i>		€ 48.386	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 109.270	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	
Bezoldiging		€ 48.386	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	
Gegevens 2022			
bedragen x € 1		Rocco Malherbe	
Functiegegevens		Directeur / bestuurder	
Aanvang en einde functievervulling in 2022		01/01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		0,47	

Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 44.298
Beloningen betaalbaar op termijn	0
<i>Subtotaal</i>	€ 44.298
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 101.520
Bezoldiging	€ 44.298

Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder:

Gegevens 2023	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Astrid Boeijen	Voorzitter RvT
Luc Verburgh	Lid RvT
Ans Christophe	Lid RvT
Ruud Derks	Lid RvT
Theo van Kessel (vanaf 1/8/2023)	Lid RvT

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT:

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Zondagochtendgesprek 'van algoritme tot verbeelding' o.l.v. Marsha Simon

Toelichting op de exploitatierekening

De exploitatierekening 2023 is weergegeven naast de realisatie 2022 en de gemiddelde begroting voor de cultuurplan-periode 2021-2024, prijspeil 2020. We geven daar waar relevant een korte toelichting op de verschillende posten, waarbij we substantiële afwijkingen ten opzicht van de gemiddelde begroting hieronder toelichten.

Baten

1. Publieksinkomsten

De publieksinkomsten zijn ten opzichte van 2022 toegenomen echter nog niet op het niveau van de gemiddelde begroting. Bij die gemiddelde begroting was rekening gehouden met iedere twee jaren een 'grote' productie van de omvang van de Carmina Burana in 2018. Als gevolg van Covid heeft een productie van deze omvang nog niet plaatsgevonden in de huidige planperiode. Een vervolg staat wel in de planning voor het festival in 2024.

2. Sponsorinkomsten

De sponsorinkomsten zijn ten opzichte van 2022 toegenomen echter nog niet terug op het pre-corona niveau. Een aantal sponsors is nog terughoudend, mede als gevolg van de effecten van de Corona-crisis. Daarbovenop heeft de oorlog in Oekraïne en Israël en o.a. de gestegen energie-prijzen veel ondernemers afwachtend gemaakt.

3. Overige inkomsten

De vergoedingen uit samenwerking steken fors positief af tegen de gemiddelde begroting. De Horeca-inkomsten blijven echter achter op het gemiddelde, toe te schrijven aan het zeer wisselvallige weer tijdens de afgelopen festivalperiode. De andere overige inkomsten pakken hoog uit als gevolg van de opdrachtverstrekking inzake de openingsvoorstelling van het nieuwe stadskantoor van de gemeente Heerlen.

6. Overige bijdragen uit private middelen

De stijgende lijn wordt veroorzaakt door een groei in onze vrienden en de bijdragen van de Sena en Diorapthe.

Lasten

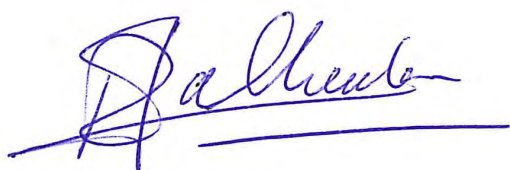
1. Beheerslasten Personeel

De beheerslasten personeel zijn hoger dan de gemiddelde begroting. Dit wordt veroorzaakt door indexering en de overgang naar een nieuw artistiek leider. Om de overgang zo goed mogelijk te laten verlopen is er een periode van inwerken vorm gegeven waarbij een aantal maanden dubbele kosten zijn ontstaan.

5. Totaal activiteitenlasten materieel

De hogere materiële activiteitenlasten zijn een gevolg van de prijsontwikkelingen over vrijwel de gehele breedte van deze lasten.

Heerlen, 29 april 2024

De heer R. Malherbe
Bestuurder / directeur

Mevrouw A. Boeijen
Voorzitter Raad van Toezicht

De Heer R. Derks
Lid Raad van Toezicht

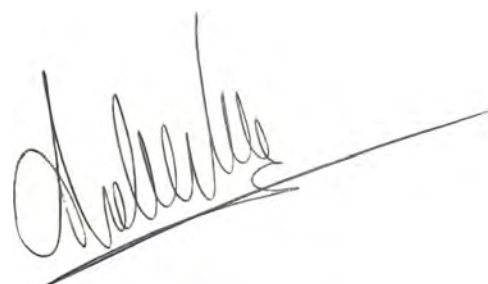
Mevrouw A. Christophe
Lid Raad van Toezicht

De heer T. Van Kessel
Lid Raad van Toezicht

Mevrouw G. Haanen
Lid Raad van Toezicht
(Per 1 januari 2024)

Mevrouw M. De Kock
Lid Raad van Toezicht
(Per 1 januari 2024)

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Stichting Cultura Nova

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023**Ons oordeel**

Wij hebben de in dit jaarverslag op paginanummer 29 tot en met paginanummer 39 opgenomen jaarrekening 2023 van Stichting Cultura Nova te Heerlen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Cultura Nova op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Meerjarige Subsidies 2021-2024.
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Handboek Verantwoording Meerjarige Subsidies 2021-2024.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de exploitatierekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol van de Meerjarige Regeling 2021-2024 Fonds Podiumkunsten en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Cultura Nova zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- het raad van toezicht-verslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Handboek Verantwoording Meerjarige Subsidies 2021-2024 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720 en het Controleprotocol van de Meerjarige Regeling 2021-2024 Fonds Podiumkunsten. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Meerjarige Subsidies 2021-2024.

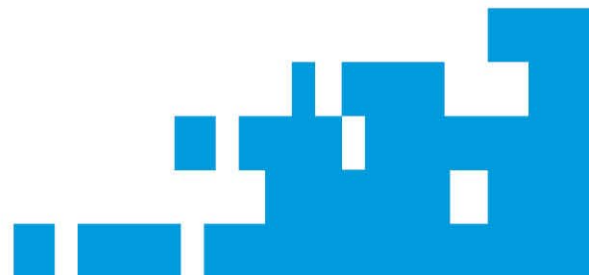
Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Meerjarige Subsidies 2021-2024. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol van de Meerjarige Regeling 2021-2024 Fonds Podiumkunsten, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Heerlen, 29 april 2024
RSM Netherlands Accountants N.V.

drs. S.J.M. Prevoo RA

Prestatieverantwoording en speellijst

Model III F voor de prestaties van Festivals

	<i>Huidig boekjaar</i>	<i>Begroting FPK</i>	<i>Vorig boekjaar</i>
Duur in dagen	10	10	10
Aantal activiteiten kernprogrammering	307	200	336
Aantal overige activiteiten	39	25	31
Totaal aantal activiteiten	346	225	367
Totaal aantal bezoeken	66.138	69.675	74.476
Totaal aantal bezoeken kernprogrammering	59.443	65.025	69.606
Totaal aantal bezoeken overige activiteiten	6.695	4.650	4.870
Totaal aantal bezoeken	66.138	69.675	74.476
Waarvan betaalde bezoeken	12.522	19.500	11.742
Waarvan niet betaalde bezoeken	53.616	50.175	62.734

Speellijst

Titel	Gezelschap	(nederlandse) première en/of coproductie	Aantal	Aantal betaalde bezoeken	Aantal gratis bezoeken
TAWA	Gratte Ciel	Nederlandse première	2		17.000
The Sirens' Song	Mécanique Vivante	Coproductie	2		6.000
Yé!	Circus Baobab	Nederlandse première	3	2.117	
Flashmob	Circus Baobab		1		250
Deeg	Jef van Gestel en Peter Vandemeulebroecke		1	159	
Outsider	Laika	Nederlandse première	4	185	
De ziekte danst mij	Jorre Vandenbussche / Vitus	Nederlandse première	4	172	
Shenanigans / 60%banaan	Jam. Shenanigans / Benjamin Kuitenbrouwer		1	66	
Animal - Dancing With the Living	Théâtre Du Centaure	Nederlandse première / Coproductie	2	660	
Knitting Piece	Cirkus Cirkör		3	1.979	
ROUGE!	Gratte Ciel	Nederlandse première	2		7.000
The Siren Orchestra	Mécanique Vivante	Coproductie	1		1.500
Versteend	Mike Kramer	Coproductie	12	174	
Bambuso Sonoro	Hans van Koolwijk		6	58	
Workshop Luisteraars	Mike Kramer		1	3	
The (Uncertain) Four Seasons	philzuid	Première / Coproductie	2	459	
Opus voor een fietsenstalling	Mathijs Leeuwis	Coproductie	4		100
Onderbaden	Annabel Schoutenen Gemma Luz Bosch	Coproductie	3	74	
Litanie van een Terugkeer / Installatie	Davy van Gerven. Nina Willems, Het Geluid e.a.	Coproductie	4		250
Litanie van een Terugkeer / Performance	Davy van Gerven. Nina Willems, Het Geluid e.a.	Coproductie	18	243	
Grondslag	20Hertz	Coproductie	2	149	
Longen	Zorba Huisman / NOX	Première / Coproductie	5	445	
Siriana, mijn vriendin	Karlijn Hamer		3	84	
Prins Bink	Bink van Vollenhoven	Première	3	124	
De mooiste tijd van je leven	Danae Grannetia	Limburgse première / Coproductie	1	136	
Dream baby Scream	The Midnight Specials	Coproductie	2	160	
Great Apes of the West Coast	Princess Isamu Hassan Bangura, NTGent	Nederlandse première	1	181	
House	Rosa Vrij	Coproductie	3	17	
Diep	Daan Mathot		27	458	
AF	Daan Mathot en Vincent de Rooij		16	279	

Titel	Gezelschap	(nederlandse) premiere en/of coproductie	Aantal	Aantal betaalde bezoeken	Aantal gratis bezoeken
Het gesprek tussen weelde en gebrek	Stormkamer	Coproductie	3	237	
Unfolding Futures	playField / RUMOR	Première / Coproductie	4		500
De Hooiwagen	Stichting The Butterfly House, Stefan Cools & Sandra van den Beuken	Coproductie	16		1.450
Al in de kunsten	Zondagochtend met Playfield	Coproductie	1	53	
Eurydice	Celine Daemen	Coproductie	32	32	
Pierre Kemp in Parkstad	Boekhandel van der Velden	Coproductie	1	89	
The act of listening	Sounding Bodies	Coproductie	2	72	
Exoot - Animaltroniek	Tristan Kruithof		6		2.000
I was born to Dance	Elsa van der Heijden		2	114	
Zondagochtend met Panda	Panda	Coproductie	1	65	
+ ERBA a forest in the city	Compagnia TPO	Nederlandse première	2	51	
roundABOUT	Zonzo Compagnie	Nederlandse première / Coproductie	2	83	
Animalium Tentoonstelling	De Machienerie		5		500
Animalium Voorstelling	De Machienerie		22	354	
UNIVERS	Engruna Teatre	Nederlandse première	3	144	
Het Kleurfeest	Kleurcollectief		3		90
Lost Dog	Cal y Canto Teatro	Nederlandse première	3	83	
The Little Things	La Mecànica	Nederlandse première	2	353	
Houten Spellen	Les Festijoux		10		4.500
Hallo Wereld	Familiefilm op Festivalplein		2		85
Ernest & Celestine	Familiefilm op Festivalplein		2		76
Filmhuis de Spiegel	Filmhuis de Spiegel/Buitenspiegel		12	444	
Romperayo	Spiegeltent concert		1		800
Precious Bloom	Spiegeltent concert		1		550
Entoto Band & Joep Pelt	Spiegeltent concert		1		550
sor	Spiegeltent concert		1		450
Babs	Spiegeltent concert		1		250
Echt!	Spiegeltent concert		1		400
Pitou	Spiegeltent concert		1		200
Joost van Bellen & St. Paul	Spiegeltent concert		1		900
Luna Morgenstern	Spiegeltent concert		1		200
Annelie	Spiegeltent concert		1		150
MEUTE			1	1.500	
Klein Berlijn	Divers	Coproductie	9		1.000
Pop-up museum	Bonnefantien		10		2.600

Titel	Gezelschap	(nederlandse) premiere en/of coproductie	Aantal	Aantal betaalde bezoeken	Aantal gratis bezoeken
Leaky walk	Isolde Venrooy	Coproductie	2	12	
Invoking Mosasaurs	Stefania Crisan	Coproductie	2	15	
Huis van Emoties	David Bade	Coproductie	9		1.500
Stadskantoor & Raadhuis	Tentoonstelling, boekpresentatie, lezing, debat en rondleidingen	Coproductie	2		500
Stadmaakweek		Coproductie	9		1.500
Greylight Projects	Lizzie Veldkamp, Famke Storm & Wouter Huis	Coproductie	4		40
Gluckauf	SCHUNCK tijdens CN		1	439	
Grondstof	SCHUNCK tijdens CN		10		200
On top of...	SCHUNCK tijdens CN		1		25
Novacane			1		500
Subtotaal			346	12.522	53.616
Totaal					66.138

Laika (BE), Outsider

Foto's: Luc Lodder

BIJLAGEN

Bijlage 1 Overzicht Partners

Bijlage 2 activiteitenverslag *Cultura Nova* 2023

Gratte Ciel (FR)

Titel: TAWA (Nederlandse première)

Vrijdag 25 augustus en zaterdag 26 augustus

Festivalplein

TAWA, voor het eerst te zien in Nederland, dompelde Heerlen tijdens de feestelijke opening van *Cultura Nova* onder in een mix van live muziek, zang en uitdagende acrobatiek op grote hoogte. Met als finale een spectaculaire explosie van kleur. Tijdens hun vele reizen over de hele wereld is bij de makers van *Gratte Ciel* een grote nieuwsgierigheid in rituelen aangewakkerd. De aloude behoefte van de mens om en masse samen te komen om te vieren, te juichen en te herdenken stond aan de basis van TAWA ; een spectaculair luchtritueel, dat gedragen werd door de energie van een adem en de kracht van het lichaam.

Mécanique Vivante (FR)

Titel: The Sirens' Song (coproductie)

Vrijdag 25 augustus en zaterdag 26 augustus

Parade van Festivalplein naar Raadhuisplein

Na de kleurrijke festivalopening door *Gratte Ciel* nam het eveneens Franse Theatergezelschap *Mécanique Vivante* het publiek mee op een muzikale parade door de stad. Speciaal voor *Cultura Nova* én voor de Gemeente Heerlen creëerde de componist van *Mécanique Vivante*, in het kader van de opening van het Raadhuis en het Stadskantoor *The Sirens' Song*; een speciale compositie voor het zevenkoppige polyfoonorkest van muzikale sirenes, live in samenzang met de Belgisch en Nederlands Limburgse zangeressen Fenna Ograjensek en Lien Haegeman. Oprichter Franz Clochard en zijn gezelschap trokken als moderne 'rattenvangers van Hamelen' op veredelde locomotieven door de stad. In de grote finale op het Raadhuisplein vierde het Sirenenorkest de feestelijke opening van het gerenoveerde Raadhuis en Stadskantoor. Op Maandag 28 augustus trok het gezelschap met een speciale versie *The Siren Orchestra* on Parade door de straten van Voerendaal.

Circus Baobab (GIN)

Titel: Yé! (Nederlandse première)

Zaterdag 26 augustus t/m maandag 28 augustus

Theater Heerlen, RABOzaal

Met hun lichaam als enige accessoire hebben de dertien jonge dansers en acrobaten van *Circus Baobab* - een sociaal circus uit Guinee - het publiek weten te veroveren. In *Yé* werden hedendaagse thema's als de opwarming van de aarde, vervuiling en de macht over een zeldzame bron, water, belicht in een mix van energieke hiphop, muziek, een goede dosis humor en duizelingwekkende (en soms ook ogenschijnlijk gevaarlijke) acrobatische stunts. De regisseur van de voorstelling, Yann Ecauvre, gebruikte het dagelijks leven van de jonge acrobaten, met wie hij veel tijd doorbracht, als inspiratiebron voor de voorstelling. Samen creëerden ze een unieke belevenis die traditie en moderniteit op een meesterlijke manier samenvoegt in een krachtig verhaal over water, waarvan de verovering essentieel is voor het leven, een beter leven. Tijdens de dinsdagmarkt trokken de *Baobab*'ers naar het centrum van Heerlen om de bezoekers van de markt te verrassen met een spontane show. De voorbijgangers keken met spanning naar de gigantische menselijke piramides en stunts, waarbij de acrobaten met gemak meters door de lucht vlogen.

Jef Van gestel en Peter Vandemeulebroecke (BE)

Titel: Deeg

Zaterdag 26 augustus

Theater Heerlen, Limburgzaal

Deeg opende met een nagenoeg lege wereld met daarin twee mannen met een paar dingen die niet veel meer zijn dan wat ze zijn: een emmer, meel, een tak, een kruk en een tuinslang. Er ontstonden apocalyptische, futuristische, ritualistische, komische en prehistorische beelden, gecreëerd door de mannen die van niets, iets probeerden te maken. Als de mens, die zijn redding vindt in creativiteit om te overleven in de leegte.

Deeg is een creatie die zich op het snijvlak tussen beeldende kunst, performance en fysiek theater bevindt. De voorstelling daagde het publiek uit in de vorm van een caleidoscopische beeldmachine over hoe de mens voortdurend zijn wereld probeert vorm te geven.

Jef Van gestel en Peter Vandemeulebroecke lieten de toneelvloer in een grote ravage achter, maar het publiek met tranen van het lachen.

Laika (BE)

Titel: Outsider (Nederlandse première)

Zaterdag 26 augustus en zondag 27 augustus

Aambos

Op een afgelegen plek in het Aambos stond tijdens *Cultura Nova* het hutje van één van de beruchtste en meest gezochte terroristen ooit. Bijzonder intelligent, maar ook eenzaam en sociaal onaangepast.

Outsider bood het publiek een kijkje in het brein van radicale rebel en zonderling Ted Kaczynski, beter bekend als de Unabomber. Als publiek kroop je in de rol van jury en luisterde je naar zijn hartstochtelijke verdedigingsrede ter voorbereiding op het proces dat nog moet komen. De man vertelde, zong, danste, lachte, raasde, argumenteerde, provoceerde over de mens die de natuur vernielt, over het isolement dat hij noodgedwongen omhelst, over de vervreemding die technologie heet, het eindeloze geschreeuw op sociale media, over zijn verlangen naar een echte wereld. Je leefde mee, voelde weerzin, oordeelde. Of juist niet.

Jorre Vandenbussche (BE)

Titel: Vitus - de ziekte danst mij (Nederlandse première)

Dinsdag 29 augustus en woensdag 30 augustus

Thermenmuseum

In *Vitus- de ziekte danst mij* is Jorre Vandenbussche op zoektocht gegaan naar fysieke en spirituele genezing. In zijn voorstelling benutte hij twee inspiratiebronnen: de chorea (ongecontroleerde bewegingen) van het eigen lichaam en de geschiedenis van de Vitusdancers. Vandenbussche, zelf drager van het gen met de ongeneeslijke ziekte van Huntington, speelde zijn voorstelling in het Thermenmuseum. Het publiek kon vanaf de loopbrug toekijken hoe hij, onder begeleiding van live muziek en videobeelden, de rituele oversteek in het badhuis maakte.

Double Bill: Jam. Shenanigans (BE) en Benjamin Kuitenbrouwer (NL)

Titel: Shenanigans en 60% banaan

Dinsdag 29 augustus

Theater Heerlen, Limburgzaal

Deze double bill toonde twee optredens van jong circustalent in één voorstelling. Wat betekent de constante aanwezigheid van televisies, tablets en smartphones voor de creativiteit? En wanneer en waarom verliezen we – bij het opgroeien – ons innerlijk kind? Batist Van Baekel (BE) en Henri Kangas (FI), de oprichters van Jam. Shenanigans, namen het publiek door middel van objectmanipulatie en het creëren van visuele illusies met speelgoed mee in hun fantasie. Een ode aan het innerlijke kind dat ergens in ieder van ons schuilt. In het andere deel van de voorstelling, 60% Banaan, gaf Benjamin Monki Kuitenbrouwer een optimistische kijk op de mensheid in een gloednieuw format: een circusconference. Met behulp van gekleurde elastieken vormde Monki metershoge grafieken tussen een aantal palen. Met data over extreme armoede, oorlogsslachtoffers en – onder andere – bevolkingsgroei zwaaide, krom en slingerde hij tussen de palen heen en weer om zijn punt te maken. Een energieke acrobatische lezing, waarin Monki zijn vaardigheden gebruikte om te vertellen over de hoopvolle ontwikkelingen in de wereld.

Théâtre du Centaure (FR)

Titel: Animal - Dance with the living (coproductie en Nederlandse première)

Donderdag 31 augustus t/m zaterdag 2 september

Groeve Beaujean

Animal – Dance with the living van Théâtre du Centaure werd gespeeld op een prachtige buitenlocatie: de zandgroeve van Beaujean. Een uiterst passende locatie waar mens en natuur in een herschapen landschap samensmelten voor een ontmoeting tussen twee werelden: het choreografische universum van Kaori Ito en de zoektocht van Manolo om Centaur te worden. Op het lege zanderige speelveld met de afgraving en water op de achtergrond spelen Manolo en zijn medespelers (een danser en twee muzikanten) samen met zijn vier krachtige, mysterieuze, eigzinnige zwarte paarden. De show werd ontwikkeld in harmonie met deze paarden, dankzij een lang proces van creatie en observatie dat enkele maanden duurde. Verre van acrobatiek en het spectaculaire, is deze voorstelling een dialoog tussen mens en paard. Over het leren leven in harmonie met levende wezens in een tijd waarin de natuur steeds meer wordt bedreigd.

Helaas hebben we door weersomstandigheden één van de voorstellingen moeten cancelen. Het speelveld was door de hoeveelheid regen zo verzadigd geraakt dat het niet meer geschikt en verantwoord was voor de paarden om te performen.

Cirkus Cirkör (SWE)

Titel: Knitting Peace

Vrijdag 1 september t/m zondag 3 september

Theater Heerlen, RABOzaal

Is het mogelijk om vrede te breien? En is de kunstvorm circus te combineren met de kunstvorm breien? Deze vragen stelde het hedendaagse Zweedse circusgezelschap Cirkus Cirkör het publiek tijdens hun voorstelling Knitting Peace. Poëzie, acrobatiek en prachtige live muziek in een wereld van garen, klitten, touwen en draden. Tijdens de voorstelling probeerde Cirkus Cirkör alle kluwens en conflicten van de wereld te ontrafelen. Draden en touwen beheersten het podium, van heel wandtapijten vol gaten waarin acrobaten konden rondbuitelen, tot iele touwtjes die het complete toneelbeeld in een oogwenk veranderden.

Knitting Peace groeide uit van een show tot een internationale beweging die een wereldwijde oproep doet om te 'breien voor vrede'. Zo ontstond in samenwerking met de Wolwinkel t' Bölke

in Heerlen ook een Heerlense groep vredemakers die een 'brei-drage' leverde om wereldconflicten te ontrafelen.

Gratte Ciel (FR)

Titel: ROUGE! (Nederlandse première)

Donderdag 31 augustus en zaterdag 2 september

Kerkrade, Brunssum

Na de openingsvoorstelling in Heerlen, was het Franse gezelschap Gratte Ciel ook te zien in Kerkrade en Brunssum met hun voorstelling ROUGE!

ROUGE! is een beeldende en muzikale muziekdoos. Een oproep om het leven te vieren. Alles in deze voorstelling kleurde rood. Een kleur met een krachtige symboliek. De kleur van vuur en bloed, die wordt geassocieerd met energie, gevaar en vastberadenheid. Maar ook de kleur van passie, verlangen en liefde. Een barok ogende voorstelling met een zeer sterke cast van dansers en multidisciplinaire aerialist.

Mike Kramer (NL)

Titel: VERSTEEND (coproductie en première)

Zondag 27 augustus t/m woensdag 30 augustus

In VERSTEEND volgde het publiek Mike Kramer tijdens een geluidswandeling langs gebouwen in de binnenstad van Heerlen. Via vertellingen en geluidsbelevingen door een koptelefoon lichtte de geluidskunstenaar en vaste partner van Cultura Nova een tipje van de sluier over het ontstaan, de historie, verborgen wetenswaardigheden of geheimen die schuilgaan achter de gevels van bijzondere Heerlense gebouwen waar vaak onwetend aan voorbij wordt gegaan.

Hans van Koolwijk (NL)

Titel: BAMBUSO SONORO

Zaterdag 2 september en zondag 3 september

Savelbergklooster

Hans van Koolwijk is een Nederlandse geluidskunstenaar en bouwer van experimentele muziekinstrumenten. Zijn centrale werk, de BAMBUSO SONORO, komt voort uit het idee van een enkele artiest die meerdere fluiten tegelijkertijd bedient. Tijdens Cultura Nova stond het instrument opgesteld in het Savelbergklooster en kon het publiek luisteren naar enkele performances waarbij Hans, ondersteund door een muzikant, de klanken van de BAMBUSO SONORO ten gehore bracht.

Mike Kramer (NL)

Titel: workshop LUISTERAARS

Zaterdag 26 augustus

In deze workshop gingen jongeren samen met Mike Kramer op zoek naar "verborgen" of bijzondere geluiden. Na het verzamelen en opnemen van deze geluiden werd er kritisch geluisterd naar welke opnames geschikt waren om door Mike verwerkt te worden in een compositie die later in het festival gepresenteerd werd.

Philzuid (NL)

Titel: The (Uncertain) Four Seasons (coproductie en première)

Zaterdag 26 augustus en zondag 27 augustus

Royal Theater Heerlen

Hoe zou Vivaldi's De Vier Jaargetijden klinken als de componist het gemaakt had in 2050? Met deze vraag gingen Australische mediakunstenaar Tim Devine en componist Hugh Crosthwaite aan de slag. Op basis van data van het Internationaal Klimaatpanel PICC en met behulp van Artificial Intelligence wisten ze het oude meesterwerk van Vivaldi te vertalen naar het muziekstuk *The (Uncertain) Four Seasons*, dat de ongrijpbare problematiek als klimaatverandering voor publiek hoorbaar en voelbaar maakte. Overal ter wereld klinkt het anders, omdat de effecten van klimaatverandering ook overal anders zijn. De speciaal voor Cultura Nova recomposed versie, live uitgevoerd door Philzuid en met speciaal vervaardigde filmbeelden van cinematograaf Pim Hawinkels, liet horen, zien en voelen hoe onze eigen omgeving onder invloed van de mens ingrijpend verandert als we niet snel ingrijpen. Na het concert gaf Aimee Slangen, Limburgse IPCC-auteur en klimaatwetenschapper, inzicht en inspiratie over hoe het tij richting 2050 te keren.

Mathijs van Leeuwis (NL)

Titel: Opus voor een fietsenstalling (coproductie)

Vrijdag 1 september t/m zondag 3 september

Fietsenstalling Akerstraat 20

De fietsenstalling is een plek waar je komt of gaat: een voorbijgaan dat in beton gegoten is. Volgens componist Mathijs Leeuwis hebben non-plekken als deze een eigen klank, een eigen stem. In samenwerking met uitvoerders Theo Decloedt en Rianne Wilbers maakte hij *Opus voor een fietsenstalling*; een kleine symfonie van voorbijgaand geluid, opgetild door drie stemmen en de ruimte. Deze voorstelling werd gespeeld terwijl de fietsenstalling open was. De mensen die in- en uitliepen werden aangenaam verrast door dit bijzondere concert.

Annabel Schouten en Gemma Luz Bosch (NL)

Titel: Onderbaden (coproductie)

Zondag 27 augustus

Leegstaand winkelpand

Annabel Schouten en Gemma Luz Bosch ontwikkelden voor *Onderbaden* een akoestische immersieve installatie, waar het publiek liggend naar luisterde. De voorstelling bood een minimalistisch, persoonlijk en intiem concert, dat de luisteraar aanzette om te vertragen, te verstillen en om het eigen lichaam te ervaren.

Davy van Gerven, Nina Willems, Het Geluid e.a. (NL)

Titel: Litanie van een Terugkeer (coproductie en première)

Zaterdag 26 augustus t/m za 2 september

Theater Heerlen

Litanie van een Terugkeer was een onderzoek naar de impact van technologie op theater. Digitale technologie, zoals bijvoorbeeld AI, speelt een steeds grotere rol in ons dagelijks leven. Ook in het theater. Vertrekpunt voor deze performatieve installatie was het werk en archief van één van de grootste acteurs van Nederland; de in 2012 overleden (uit Heerlen afkomstige) acteur Jeroen Willems. Met behulp van archiefmateriaal en moderne technologie probeerde het

collectief van jonge makers de acteur weer te laten spelen. Met deze digitale herinterpretatie van het werk van Jeroen Willems verkende de Litanie van een Terugkeer de grenzen van authenticiteit en de rol van de acteur in een wereld, waarin mens en machine steeds meer met elkaar verweven raken. De installatie sloot af met een performance van Nina Willems.

20Hertz (NL)

Titel: Grondslag (coproductie en première)

Zondag 27 augustus en maandag 28 augustus

Cultuurhuis Heerlen

Stichting 20Hertz is een jong en dynamisch dansgezelschap, opgericht in 2022. Het team en de dansers van 20Hertz bestaat uit een mix van mensen met alle auditieve gradaties, van doof en slechthorend tot horend.

Terug naar de basis: dát is het concept van de voorstelling Grondslag van choreograaf Sharon Wesseling. Op zoek naar de origine van de onderwerpen die haar inspireren kwam Sharon uit bij haar Heerlense roots, het Zuid-Limburgse mijnverleden en bij de urban-dansstijlen die ze op jonge leeftijd leerde.

Naast dansers voegde 20Hertz ook een VV-artiest toe aan het dansgezelschap. VV staat voor Visual Vernacular en is een kunstvorm uit de dovengemeenschap. Daarbij draait het om het uitbeelden van objecten of verhalen aan de hand van gebaren in combinatie met sterke gezichtsuitdrukkingen. Door het beeldende concept van de mijnwerkers te combineren met expressieve elementen uit de urban dansstijlen, creëerde de choreograaf de basis voor een stuk dat óók toegankelijk was voor mensen met een auditieve beperking.

Zorba Huisman - NOX (NL)

Titel: Longen (coproductie en première)

Zondag 27 augustus t/m donderdag 31 augustus

Schunck* Glaspaleis

Een liefdeskoppel waagt zich in Longen aan een vraagstuk dat in deze tijd eerder een gewetensvraag is dan een kwestie van liefde. Zullen we wel of niet een kind op deze wereld zetten? Dergelijke grote en actuele vraagstukken worden in de voorstelling afgewisseld met intieme, kleine, liefdevolle en herkenbare momenten tussen twee millennials, die op zoek zijn naar eigen inzicht en overtuiging.

De voorstelling vol humor en diepgang presenteerde op een bijzondere toneellocatie - in de hal van het Glaspaleis - een liefdevolle confrontatie tussen droom en werkelijkheid, op een manier die zowel jongere als oudere generaties aansprak. Centraal stonden de thema's nalatenschap, klimaat, vertrouwen, keuzerecht, geweten en liefde.

Longen is de eerste avondvullende theaterproductie van de jonge Heerlense maker Zorba Huisman en haar gezelschap, Stichting NOX. Zorba studeerde in 2021 af aan de regieopleiding van Toneelacademie Maastricht en werkt sindsdien als regisseuse en actrice; zij is tevens regieassistent bij ITA. De voorstelling was zo succesvol tijdens Cultura Nova dat een tournee volgt in 2024.

Karlijn Hamer (NL)

Titel: Siriana, mijn vriendin

Dinsdag 29 augustus t/m donderdag 31 augustus

Mondriaan Zorggroep

Siriana, mijn vriendin is een sensorische muzikale performance over autisme. Deze voorstelling speelde tijdens Cultura Nova op de locatie van Mondriaan, een centrum voor geestelijke gezondheidszorg in Zuid-Limburg. Siriana en performer Karlijn Hamer zijn vriendinnen vanaf hun kindertijd. Ze groeiden op in Sittard. Siriana kreeg na vele dwalingen in de hulpverlening op haar dertigste de autisme diagnose. Een openbaring die haar veel leed had kunnen besparen als zij had geweten waarom de wereld bij haar zo anders binnenkomt dan bij de meeste mensen.

In een sensorische installatie van fietswielen en kralen, vormgegeven door beeldend kunstenaar Nieke Koek, nam Karlijn je mee in een muzikale droomwereld. Door middel van persoonlijk documentatiemateriaal creëerde ze een intiem portret van Siriana. Aan de hand van herinneringen aan hun kindertijd en de vriendschap van nu, vormde de voorstelling een reis door de binnenwereld van een vrouw met autisme. Een plek voor en van Siriana.

Karlijn Hamer bouwt in haar werk muzikale werelden waarin zij een stem geeft aan het ongehoorde en onzichtbare. Ze maakte Siriana, mijn vriendin in samenwerking met mensen met autisme, deskundigen en zorgverleners. De inrichting van de ruimte en het licht en geluid waren geïnspireerd op de wensen en prikkelgevoeligheid van mensen met ASS; de performance was daardoor prikkelarm (relaxed performance). Na de performance was er ruimte voor vragen in samenwerking met Mondriaan.

Bink van Vollenhoven (NL)

Titel: Prins Bink (première)

Woensdag 30 augustus t/m vrijdag 1 september

Cultuurhuis Heerlen

Beeldend kunstenaar, schrijver en conceptbedenker Bink is non-binair. Dat is een mooi woord, maar hoe voelt dat nou eigenlijk? In zijn theatermonoloog gaf Bink antwoord op de vraag hoe het is om je geen man én geen vrouw te voelen. Intussen keek je live mee met Binks digitale zelfportretten op diens smartphone; een beeldverhaal, opgetekend tijdens een pittig, geestelijk en lichamelijk bewustwordingsproces. Na de performance was er mogelijkheid tot een gesprek of om vragen te stellen. De voorstelling speelde zich af in het café in het Cultuurhuis Heerlen.

Danae Grannetia (NL)

Titel: De mooiste tijd van je leven (coproductie, Limburgse première)

Woensdag 30 augustus

Royal Theater Heerlen

De Heerlense regisseur en scenarist Danae Grannetia (2000) studeerde in 2023 af aan de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht. De mooiste tijd van je leven, die tijdens Cultura Nova zijn Limburgse première beleefde, vertelt een verhaal over zoekende zijn als twintiger en het onderdrukken van jezelf om ergens bij te horen. Een korte coming-of-age film over opgroeien en mentale gezondheid en toxische mannelijkheid in het studentenleven.

Danaes fascinaties liggen in het vastleggen van kwetsbare momenten, het portretteren van jongeren en alles wat mensen vooral niet zeggen tegen elkaar. Danae vertelt: “De film gaat over het onderdrukken van jezelf. Over een omgeving waarin je je graag wil aanpassen om erbij te horen en over het feit dat we veel te veel bezig zijn met wat andere mensen van ons vinden in plaats van onszelf te durven zijn. Ik hoop met mijn film een realistisch beeld van de studententijd – een tijd met pieken en dalen – te kunnen tonen en het praten over mentale gezondheid meer bespreekbaar te maken.”

Na afloop van de film volgde er een nagesprek met Danae Grannetia en over de jeugdgezondheidszorg met de Limburgse tak van de landelijke en internationale organisatie @ease; een inlooplocatie waar jongeren op een laagdrempelige manier hulp en psychische ondersteuning krijgen.

The Midnight Specials (NL)

Titel: Dream Baby Scream (coproductie)

Donderdag 31 augustus en vrijdag 1 september

Weltevijver in Heerlen

Dream Baby Scream was een groteske, beeldende locatievoorstelling over de donkere kant van de showbizz. The American Dream zette in deze voorstelling voeten op Hollandse bodem. Geïnspireerd op het herkenbare Hollywood filmgenre Musical Biographical Picture dook het collectief The Midnight Specials in de tragiek die schuilgaat achter deze 'succesgeneratie'. Het publiek genoot van een intiem spektakel over degenen die streven naar het altijd onbereikbare succes. De voorstelling speelde zich af aan de rand van de Weltevijver, waarbij de spelers via een bootje aankwamen.

Princess Isatu Hassan Bangura (NL)

NTGENT(BE) in coproductie met Likeminds en VIA ZUID

Titel: Great Apes of the West Coast (Nederlandse première)

Donderdag 31 augustus

Theater Heerlen, Limburgzaal

"In Afrika wist ik wat de kleur van mijn huid was, maar nooit wist ik wat het betekende, tot ik naar Nederland kwam." Princess Isatu Hassan Bangura (25) vertelde in *Great Apes of the West Coast* het verhaal van de reis vanuit haar geboorteland Sierra Leone naar Nederland in een liefdesbrief aan haar familie, haar roots, haar volk. Een visuele, muzikale en lyrische solovoortelling over herbeginnen, herontdekken en herinneren. De podiumtaal die Princess voor deze voorstelling creëerde, heeft zij dag na dag gevormd door West-Afrikaanse en West-Europese kunstvormen samen te voegen. In deze samensmelting werd zij geconfronteerd met hun verschillen, gelijkenissen en unieke combinaties: "Great Apes of the West Coast is het verhaal dat ik altijd vermeden heb om te vertellen. Maar de laatste tijd besef ik dat dit verhaal onvermijdelijk is."

Rosa Vrij (NL)

Titel: House (in coproductie met VIA ZUID)

Zaterdag 2 september

Schunck * Auditorium

House, een performatieve boekpresentatie, speelde zich af in het iconische Glaspaleis van architect Peutz. De performance is het eindstation van Rosa Vrij's jarenlange artistieke en persoonlijke onderzoek naar ruimte geven en ruimte innemen, gebundeld in een publicatie, die het publiek uitnodigt om met elkaar in gesprek te gaan.

Toen Rosa Vrij en haar partner Ben Weir in 2018 gingen samenwonen, nodigde ze hem uit voor een artistieke uitwisseling. Samen reflecteerden ze op de relatie tot hun huis en tot elkaar. Via tekeningen, sculpturen, tekst en performance creëerden Rosa en Ben een imaginair huis waarin het lichaam en architectuur samensmolten. Tijdens de performatieve boekpresentatie ging het publiek door dit archief heen. Langzaamaan werden de bezoekers zelf onderdeel van

een reis door architectonische, persoonlijke en emotionele ruimtes. Want hoe verhoud je je eigenlijk tot de ander en tot de ruimte om je heen?

Daan Mathot (NL)

Titel: Diep

Zondag 27 augustus t/m donderdag 31 augustus

Festivalplein

Tijdens de voorstelling *Diep* dook het publiek onder in een wereld die niet helemaal leek te kloppen. *Diep* is een grappige, vervreemdende hersentester die je wereld letterlijk op z'n kop zette. In een klein tentje op het festivalplein werd een real-life optische illusie gecreëerd met zwevende tennisballetjes, water dat de verkeerde kant op druppelt en een man die in de put zit, worstelend met zijn omgeving. Na 10 minuten stond het publiek weer compleet verrast buiten, zich afvragend wat zij nu eigenlijk gezien hadden en hoe de voorstelling nu precies in elkaar zat. Deze korte voorstelling voor een kleine prijs zorgde voor een laagdrempelige manier om in aanraking te komen met Cultura Nova en beeldend theater in het algemeen.

Daan Mathot en Vincent de Rooij (NL)

Titel: AF

Vrijdag 1 september t/m zondag 3 september

Festivalplein

AF gaf het publiek een kijkje achter de schermen van een knotsgek verhaal waarin de artiest niet meer weet of hij op moet gaan of dat het nou juist is afgelopen. Het publiek nam hiervoor plaats in het kleine tentje op het festivalplein - waar eerder tijdens het festival *Diep* te zien was - om verrast te worden door het ingenieuze decor en special effects, die zowel de werkelijkheid van de artiest als die van het publiek leken te veranderen. *AF* is een hilarische en briljante korte beeldende theatervoorstelling, die recht doet aan de oude wijsheid: alles heeft twee kanten. Deze korte voorstelling voor een kleine prijs zorgde net zoals *Diep* voor een laagdrempelige manier om in aanraking te komen met Cultura Nova en beeldend theater in het algemeen.

Stormkamer (NL)

Titel: Het Gesprek | tussen weelde en gebrek (coproductie en, première)

Vrijdag 1 september t/m zondag 3 september

Corneliushuis Heerlen

Stormkamer opende in het Corneliushuis in Heerlen-Noord een theatraal stadsgesprek over het hebben van te veel of te weinig. Hoe ga je om met mensen die meer of minder hebben dan jij? Meer of minder geld, kansen of vertrouwen. Hoe komt het dat ongelijkheid al zo lang bestaat? En dat het verschil steeds groter wordt?

Voorafgaande aan het festival was *Stormkamer* een week lang te gast in de wijk Vrieheide in Heerlen. Ze repeteerden in buurthuis 't Heitje en sliepen in de Buurttuin. Samen met de wijkbewoners zochten de makers naar de ruimte tussen weelde en gebrek.

Voor het uiteindelijke stadsgesprek nodigden ze hen uit in het Corneliushuis. *Stormkamer* bracht in het eindstuk op een verrassende manier verschillende perspectieven bij elkaar. Kunnen we elkaar zien en ontmoeten binnen dit vraagstuk? Met *Het Gesprek* deed *Stormkamer* een hartgrondige poging; in een geschilderd decor met beeldende scènes, livemuziek en inspirerende interviews. Het resultaat bracht een duidelijk gesprek op gang en was zó succesvol dat het nationale programma Heerlen-Noord *Stormkamer* opnieuw uitnodigde tijdens hun jaarlijkse bijeenkomst.

playField (BE)

Titel: RUMOR//Unfolding Futures (coproductie en première)

Zaterdag 26 augustus t/m zondag 3 september

Theater Heerlen

Hoe ziet jouw ideale toekomst eruit? Met Rumor // Unfolding Futures verzamelde playField toekomstdromen. In de installatie bundelde een AI de wensen van alle deelnemers. Zo werden individuele dromen getransformeerd tot collectieve toekomstperspectieven. Hoezeer variëren verlangens onderling? Waar zitten de raakvlakken? Via een interactieve 3D-ruimte kon je de collectieve droom raadplegen. Hoe klinkt die? Wat wordt er gezegd? Heeft het individuele verlangen een plaats in de collectieve droom?

RUMOR // Unfolding Futures is geworteld in het idee dat een beeld van een toekomstige wereld botst met onze huidige wereld. In RUMOR ontmoeten de kunsten, de wetenschappen en de burger elkaar in het mede makerschap. PlayField vormt op deze wijze de brug die alle partijen samenbrengt.

Stichting The Butterfly House, Stefan Cools & Sandra van den Beuken (NL)

Titel: De Hooiwagen (coproductie en, première)

Zondag 27 augustus t/m zondag 3 september

Festivalplein

Deze productie zoomt in op het ontstaan van het Limburgse landschap, de bijzondere diersoorten die hierin voorkomen en de rol van de mens in de natuur. In het mobiele museum “De Hooiwagen” vond tijdens Cultura Nova een tentoonstelling plaats waar het verhaal van het Limburgse landschap verteld werd. Naast het bezoeken van de tentoonstelling kon je ook meedoen aan het landschapsatelier. In deze interactieve werkplaats voor zowel kinderen als volwassenen werd samen met Stefan Cools en Sandra van den Beuken aan het ontwerp van het toekomstige landschap gewerkt.

Zondagochtend met Playfield (BE)

Titel: AI in de kunsten (coproductie)

Zondag 27 augustus

Royal Theater Heerlen

Op zondag 27 augustus organiseerden we in de Royal een verdiepend gesprek onder de titel ‘de zondag met Playfield’. In dit zondagochtendprogramma spraken zowel Playfield als Philzuid en Davy van Gerven over hun gebruik van AI in het getoonde werk tijdens Cultura Nova. “Last week, I had the incredible opportunity to deliver a lightning talk at the Royal Theater during this year’s Cultura Nova Festival. The topic of my talk was ‘Generative AI in Art’, and I was truly inspired by the program and the other presentations. What stood out the most for me was the societal relevance of the discussions (...)The festival provided a fascinating glimpse into the intersection of AI and the arts, and I’m excited to see how ideas continue to evolve.” – Professor Kay Schröder, University of Applied Sciences Düsseldorf .

Celine Daemen (NL)

Titel: Eurydice, een afdaling in oneindigheid (coproductie)

Zondag 27 augustus t/m dinsdag 29 augustus

Theater Heerlen, INGzaal

Eurydice, een afdaling in oneindigheid ging vorig jaar in première tijdens Cultura Nova en was binnen de kortste keren uitverkocht. Vervolgens ontving het project een Reflet D'or op Geneva International filmfestival en een Zilveren Yusr op het Red Sea International Film Festival. De virtual reality opera keerde terug en was nog eenmaal te beleven tijdens Cultura Nova 2023. Eurydice, een afdaling in oneindigheid is geïnspireerd op de aloude mythe van Orpheus en Eurydice. Als toeschouwer maak je een individuele reis naar een tussenruimte, tussen stof en eeuwigheid, waarin tijd vervaagt en de wetten van ruimte komen te vervallen. 'Waar hoor jij thuis? Eurydice's hypnotiserende gezang trekken je steeds dieper in het labyrint van gangen, ruïnes en balustrades, waarachter zich duizelingwekkende dieptes en vergezichten openen.

Pierre Kemp in Parkstad (coproductie en première)

Maandag 28 augustus

Boekhandel Van der Velden Van Dam

Pierre Kemp in Parkstad bood een bijzonder inkijkje in de werkwijze van dichter Pierre Kemp (1886-1967). De voorstelling in Boekhandel Van der Velden Van Dam opende met het poëzieproject "Langs de lange lange beroete spoorlijn". Dichters Frans Budé en Merlijn Huntjens namen hierbij plaats achter het originele bureau van Pierre Kemp en droegen beiden hun poëtische resultaten voor, geïnspireerd op de indrukken tijdens de treinreis van Maastricht naar Eygelshoven die ze eerder die dag gemaakt hadden. Net zoals Pierre Kemp dat deed. Na de voordracht volgde de muzikale performance "Ik ben twee ogen", waarbij de dagelijkse treinreis van Pierre Kemp naar de kolenmijn in Eygelshoven verbeeld werd middels een combinatie van gesproken én gezongen gedichten en uitspraken van Kemp in combinatie met muzikale begeleiding.

Sounding Bodies (NL)

Titel: The act of listening: co-creating acoustic encounters (coproductie)

Dinsdag 29 augustus

Theater Heerlen, RABOzaal (toneel-op-toneel)

In de voorstelling van Sounding Bodies werd je als bezoeker, deelnemer aan een onderzoek van performancekunstenaar Jacqueline Hamelink over het verbinden van geluid en aanraking. Haar werk gaat over het creëren van ontmoetingen, waarin door aandacht en aanwezigheid contact gemaakt wordt. De inbreng en ervaring van de deelnemers werd gebruikt in het maakproces van de performance.

Tristan Kruithof (NL)

Titel: Exoot - Animaltroniek

Dinsdag 29 augustus t/m donderdag 31 augustus

Heerlen Centrum, Festivalplein, Theater Heerlen

Exoot is de verzamelnaam van objecten en installaties van kunstenaar Tristan Kruithof. Tijdens Cultura Nova creëerde Tristan met zijn Animaltroniek een "bovenwaterwereld" waarin robotica, mechanica en elektronica op transparante wijze samensmelten en er aaibare wezens met een eigen persoonlijkheid ontstaan. Ondanks het feit dat zijn objecten verre van levensecht zijn en de techniek totaal inzichtelijk en transparant is, reageren toeschouwers met een zekere emotie op de objecten. Ook in het centrum van Heerlen poogde een aantal bezoekers zijn "Exoten" aan te raken, terwijl anderen snel een stapje achteruit namen toen Tristan via zijn robots de interactie met het publiek aan ging.

Elsa van der Heijden (NL)

Titel: I was born to dance (première)

Zaterdag 2 september en zondag 3 september

Cultuurhuis Heerlen

De dansvoorstellingen die de 66-jarige Elsa van der Heyden de laatste jaren maakte, gaan vaak over een cyclus. De cyclus van het leven, van de seizoenen, de potentie bij je geboorte, het uitkristalliseren, ontwikkelen en oogsten en het doorgeven van je talent. Door de eeuwen heen heeft de cirkel een sterk verbindend karakter. In *I was born to dance* creëerde Elsa samen met het publiek in een gezamenlijk ritueel een kring van bloemen. Iedere kleur bloem had zijn eigen symbolische betekenis en was verbonden met verschillende thema's uit de voorstelling: herinnering, liefde, zelfliefde en hoop. Het fysiek emotionele proces van de zich steeds herhalende rituele levenscyclus, van zaaien naar oogsten, geven en ontvangen was de basis voor deze performance.

Zondagochtend met PANDA (NL)

Titel: minisymposium over talen in de Euregio Maas-Rijn (coproductie)

Zondag 3 september

Royal Theater Heerlen

Tijdens de drukbezochte zondagochtend met PANDA kregen de bezoekers onder het genot van een kopje koffie en een stuk vlaai een kijkje in het doorlopende, openbare en interdisciplinaire onderzoek van PANDA naar taal in de Euregio Maas-Rijn. Met behulp van poëtische filmbeelden, podcasts, voordrachten en interviews met gastsprekers werd je als publiek meegenomen in de onderzoeksresultaten met betrekking tot o.a. dialecten, taalgrenzen en identiteiten en kreeg je de kans om samen de taal van de Euregio te doorgronden.

Filmhuis De Spiegel (NL)

Titel: Buitenspiegel (coproductie)

Vrijdag 25 augustus t/m zondag 3 september

Buitenlocatie Royal Theater Heerlen

Samen met Filmhuis De Spiegel organiseerde Cultura Nova de openluchtcinema "Buitenspiegel" waar wij een uiteenlopende collectie aan arthouse films toonden. Het publiek kon genieten van familiefilms als *Hallo Wereld!* tot de wereldberoemde Franse romantische komedie *Le Fabuleux Destin d'Amélie Poulain*.

Muziekprogrammering Spiegeltent:

Vrijdag 25 augustus: Romperayo (CO)

De Colombiaanse band Romperayo gaf op de openingsavond het startschot voor een divers muzikaal programma in de Spiegeltent. Met hun elektronisch-psychedelische cumbia namen zij het publiek mee op een muzikale reis door de Colombiaanse folklore. De humorvolle mix van traditionele ritmes en moderne elektronica liet een (bijna?) volle Spiegeltent dansend en in een gelukzalige stemming achter.

Zaterdag 26 augustus: Precious Bloom (NL/ID)

Precious Bloom trakteerde de bezoekers op een avond van nostalgie en experimentele gelukzaligheid in een mix van Aziatische citypop, new beat baslijnen en Indonesische disco. De droom van de artiesten om de glorie van de Indonesische citypop uit de jaren 80 te herscheppen werd vertaald in een sferische avond op de dansvloer.

Zondag 27 augustus: Entoto Band + Joep Pelt (NL/ET)

Bulderende saxofoons, soulvolle zang en groovende funkritmes smolten samen in een energieke performance van de Ethiopische Entoto Band. De combinatie van de soulvolle stem van "Queen" Helen Mengestu en het bezeten saxofoonspel van Amanyal "Million" Tewelde, geleid door de meestersgitarist met Limburgse roots, Joep Pelt, maakte dat het publiek zich eventjes op een swingende dansvloer in Addis Ababa kon wanen.

Maandag 28 augustus: Sor (NL)

sor, artiestennaam van Rossario Mussendijk, is een Nederlandse rapper en producer. Doordat hij plotseling te maken kreeg met gehoorverlies, werd hij gedwongen om op een nog creatievere manier muziek te maken. Hij wordt geprezen voor de manier waarop hij klassieke muziek en hiphop weet samen te brengen. Zijn liefde voor deze twee muziekstijlen resulteerde in een avond genieten van muziek die niet alleen hoorbaar, maar zeker ook voelbaar was.

Dinsdag 29 augustus: Babs (NL)

Babs is een rapper met een missie. Als vrouwelijke producer en rapper probeert ze tegengas te geven in een door mannen-gedomineerde scene. Met haar muziek, een combinatie van snelle dance drums, melodische rap en funky, ritmische akkoorden met een vrolijk pop smaakje, wist ze het publiek mee te nemen in haar missie om kleur te brengen in het zwart-witdenken van de samenleving. Een energieke performance met opzweepende muziek en rake teksten.

Woensdag 30 augustus: Echt! (BE)

Het innovatieve electrojazz kwartet ECHT! uit Brussel bracht het publiek een explosieve liveshow met een mix van elektro, hiphop, trap, futuristische jazz en vette funk. De beats gingen naadloos in elkaar over in unieke collage van geluid, zowel elektronisch als akoestisch, waarin de ene climax naar de andere volgde.

Donderdag 31 augustus: Pitou (NL)

De 29-jarige zangeres Pitou bracht op de donderdagavond haar debuutalbum "Big Tear" ter gehore aan de Spiegeltentbezoekers. Een muzikale ervaring waarbij ze alternatieve pop combineerde met fijnzinnige, klassieke vocale melodieuze sprookjesachtige vertellingen, van klein en delicaat tot groots en orkestraal. Allemaal loepzuiver, gelaagd, soms weemoedig, maar altijd licht en optimistisch.

Vrijdag 1 september: Joost van Bellen en St. Paul (NL) / Love is all

LOVE IS ALL.

Met dit credo als uitgangspunt, was iedereen welkom bij een feelgood feestje van de dj's Joost van Bellen en St. Paul. Helaas zonder Joost van Bellen die wegens "een geval van oudhollandse Corona" niet aanwezig kon zijn. Gelukkig werd de avond alsnog gevuld met een spectaculaire, multidisciplinaire genderblenderdansvloerhappening, gestuurd door een extatische mix van rave, synthpop, house en disco van dj St. Paul. Een feestje dat volgens vele bezoekers nog veel langer had mogen duren.

Zaterdag 2 september: Luna Morgenstern (DE)

Luna Morgenstern is autodidact, slaapkamer-producer, songwriter en artiest in één. Ze maakt alternatieve electro-pop met krachtige melodieën en delicate zang, waarin persoonlijke verhalen doorklinken. Met haar opzweepende trance beats dompelde ze de bezoekers onder in de emoties van liefde, verlies en de uitdagingen waarmee een jonge vrouw in deze wereld geconfronteerd wordt.

Zondag 3 september: Annelie (NL)

De afsluiting van de Spiegeltentprogrammering werd verzorgd door Annelie. Een Nederlandse neo-klassieke pianiste die minimalistische muziek maakt om bij weg te dromen. Haar liedjes zijn over het algemeen een mix van geluid, stem, melodie en ritme, die in harmonie werken om een verhaal te vertellen of een gevoel op te roepen. Annelie probeerde de luisteraars mee te nemen naar het gevoel dat zij had wanneer ze de liedjes schreef.

MEUTE (DE)

Coproductie met PLT

Vrijdag 1 september

Theater Heerlen, Limburgzaal

Dat de elfkoppige marching band uit Hamburg een zaal op zijn kop kan zetten, hebben ze bewezen. Met een explosieve mix van hypnotiserende stuwende techno en expressieve brassbandmuziek trakteerde MEUTE de bezoekers van Cultura Nova in een uitverkochte LIMBURGzaal op een akoestisch rave concert. Een concept dat begon met een weddenschap om beroemde techno- en elektroklassiekers te herwerken met percussie en koperblazers, en uitgroeide tot een legendarische band die gehuld in rode uniformen menig festivalganger omverblaast.

Klein Berlijn

Coproductie met poppodium Nieuwe Nor

Vrijdag 25 augustus t/m zaterdag 2 september

Schelmenhofje

Tijdens Cultura Nova 2023 werd net zoals voorgaande jaren het Schelmenhofje omgetoverd tot de culturele vrijplaats Klein Berlijn, met bijzondere optredens, live muziek, dans, workshops, spelletjes, literatuur, kleinkunst, Silent Disco en meer. Dit in samenwerking met verschillende organisaties als: Kunstbende Limburg, Dansschool Swing-in, SLIM & Heerlen Jazz, jongeren centrum Outpoet, Popronde, Queerparkstad, de 5-pleintjes, Mosea Zappa en jonge ondernemers als Kakauw en Fly.

Bonnefanten Pop-up museum op Cultura Nova
Vrijdag 25 augustus t/m zondag 3 september
Festivalplein

Het Bonnefanten Museum in Maastricht bracht tijdens Cultura Nova 2023 een bijzonder gebouwtje mee voor hun pop-up museumpaviljoen. Het blikvangende, gekleurde torentje, de Russian Box, ontworpen door Italiaanse architect Aldo Rossi, die ook het museumgebouw van het Bonnefanten in Maastricht ontwierp, werd tijdens het festival voor het eerst aan het publiek getoond. Verder was in het pop-up museum de shortfilm "Nosferasta: First Bite", samen met enkele andere kunstwerken te zien. Een verhaal over vampierisme, kolonialisme en slavernij.

Isolde Venrooy (NL)
Titel: ·l·e·a·k·y·w·a·l·k· (in coproductie met Greylight Projects)
Zaterdag 26 augustus en zondag 27 augustus
Schaesbergerweg 58

Isolde Venrooy nodigde haar publiek tijdens ·l·e·a·k·y·w·a·l·k· uit om eens anders naar de omgeving te kijken. Deelnemers verlieten het pand van Greylight Projects en liepen met een "leaky bag" in een rij door de straten van Heerlen. Door het lekken van de inhoud van de "leaky bags" werden sporen gecreëerd die na verloop van tijd veranderden. Als getuigen van deze ontstane sporen konden de deelnemers op dezelfde manier terugkeren naar het begin- en eindpunt van de route. Isolde wil met haar werk duidelijk maken dat alles om ons heen, ook ons eigen lichaam, bestaat uit kleinere en grotere onderdelen. Vanuit dit nieuwe perspectief, dat erkent dat alles een samenstelling is, kunnen we de omgeving op een nieuwe manier ontdekken.

Stefania Crişan (ROU)
Titel: Invoking Mosasaurs (in coproductie met Greylight Projects)
Vrijdag 1 september
Schaesbergerweg 58

Als bezoeker van Invoking Mosasaurs werd je meegenomen in de rituele reflectie van maker Stefania Crişan op het onderwerp klimaatverandering. In de voorstelling werd gefantaseerd over een mogelijke toekomst, die wordt gekenmerkt door het geologische tijdperk van de mens, waarin de - desastreuze - invloed van de mens overal op aarde aanwezig is. Het sterk rituele karakter van de voorstelling was zichtbaar en voelbaar in zowel de thema's die Stefania aanraakte als de manier waarop ze multimedia inzette om haar boodschap te delen en het publiek te bevragen.

David Bade (NL)
Titel: Huis van Emoties (in coproductie met Mondriaan GGZ en SCHUNCK Museum)
Zaterdag 26 augustus t/m zondag 3 september
Festivalplein

Theater en beeldende kunst geven handvatten om taboes te doorbreken en moeilijke onderwerpen bespreek te maken en met elkaar te delen. In coproductie met Mondriaan GGZ, Cultura Nova en SCHUNCK Museum werd voor deze festivaleditie Het Huis van Emoties gerealiseerd. Een paviljoen op het festivalplein waarin een unieke ontmoeting tussen kunst en

geestelijke gezondheidszorg plaatsvond. Het "Huis", ontworpen door beeldend kunstenaar David Bade, toonde werken die door cliënten en medewerkers van Mondriaan zijn gemaakt. Het bouwen van inrichten het paviljoen samen met de cliënten en medewerkers van Mondriaan GGZ, liet zien hoe kunst als een brug tussen mensen kan dienen. Ook bezoekers kregen de kans om deel te nemen aan het creatieproces. Gedurende het gehele festival was David Bade aanwezig om bezoekers en deelnemers te betrekken bij het maken van nieuwe kunstwerken en deze toe te voegen aan het groeiende paviljoen.

Feestelijke opening en heropening van het Stads kantoor & Raadhuis van Heerlen (coproductie met de gemeente Heerlen)

Vrijdag 25 augustus t/m zondag 3 september

Stadsgalerij Heerlen

Tijdens de Tweede Wereldoorlog bouwde Fritz Peutz het Raadhuis van Heerlen - een symbool van bevrijding en wederopbouw. 75 jaar later is het gerestaureerd en als een Siamese tweeling verbonden aan het nieuwe Stads kantoor van Mecanoo. Naast het openingsspektakel door Mécanique Vivante werden er tijdens Cultura Nova diverse activiteiten aan de opening van het nieuwe Stads kantoor en de heropening van het gerenoveerde Raadhuis gewijd. Zo presenteerde Marcel van der Heyden en Emile Hollman een tentoonstelling en boek over beeldbepalend architect Frits Peutz, organiseerde SCHUNCK in de hal van het Raadhuis de tentoonstelling "De collectie van toen tot nu toe ooit" en vonden in het kader van de Dag van de Architectuur 2023 een lezing en debat plaats met het thema "toegankelijkheid".

Stadmaakweek #4

Titel: Van Richting Veranderen (coproductie in samenwerking met Powerboat)

Zaterdag 26 augustus t/m zondag 3 september

Maanplein 51 en op diverse locaties in Heerlen

De Stadmaakweek is een initiatief van Cultura Nova, Gemeente Heerlen, IBA-Parkstad, de Stads regio Parkstad, Weller en Wonen Limburg. De Stadmaakweek is de afgelopen jaren ondersteund door vele partijen en stadmakers uit de regio, waaronder de Stadstuin Heerlen. Deze stadmakers pur sang blijven de stad verrassen met steeds weer nieuwe projecten, initiatieven en samenwerkingen.

Bas en Fokka van Powerboat organiseerden gedurende de Stadmaakweek iedere dag maaksessies met verschillende thema's voor de stadmakers van Parkstad. Tijdens deze sessies werden kennis en inspiratie gedeeld en interventies ontwikkeld, die aan het einde van de dag aan het publiek getoond werden; allemaal met het doel om te ontdekken wat er nodig is om de stad en regio inclusiever te maken. Er werd samen gemaakt, ontdekt, gewandeld, geluisterd én genoten! Aan het eind van de week zijn alle "recepten" die tijdens de sessies van Powerboat opgehaald waren, verwerkt in een "deelsoep". Deze werd samen met de ervaringen van die week gedeeld met Stadmakers en toevallige voorbijgangers. Ook de burgemeester kwam op deze afsluitende dag langs om bekroond te worden met een ketting van soepkommen als symbool voor de Stadmaakweek.

Naast de sessies van Powerboat bestond het programma van de Stadmaakweek nog uit diverse andere activiteiten. Zo vierde de Stadstuin Heerlen zijn 5- jarige jubileum met diverse workshops en spelletjes, organiseerde Frisse Wind een inspiratiesessie over slim en duurzaam omgaan met water, kon je de mooiste locaties van Parkstad ontdekken tijdens een bustocht door de regio, vond er een theatrale Stad-als-Speeltuinwandeling plaats en stond er een debat

over stedelijke subculturen in Parkstad op het programma met aansluitend een Skate Jam door Loose Ankles.

Lizzie Veldkamp, Famke Storm & Wouter Huis / Greylight Projects

Titel: Atelier KARTON (coproductie)

Zaterdag 26 augustus t/m zaterdag 2 september

Maanplein 51

Tijdens de Stadmaakweek kon het publiek bij Atelier KARTON, een initiatief van Greylight Projects, bouwen aan hun eigen stad. De stad werd verkend door wandelingen te maken en methodes toe te passen om op een andere manier naar de omgeving te kunnen kijken of er gebruik van te maken. Door het voeren van gesprekken met andere deelnemers kon je er samen achter komen wat de stad voor jou betekent en wat jij voor de stad betekent of kunt betekenen. Op basis van deze uitkomsten en inzichten bouwden de deelnemers tijdens meerdere sessies in Maanplein 51 hun eigen kartonnen stad.

Princess Isatu Hassan Bangura, Great Apes of the West Coast